

DANISH JOURNAL OF NURSING

Sygeplejersken

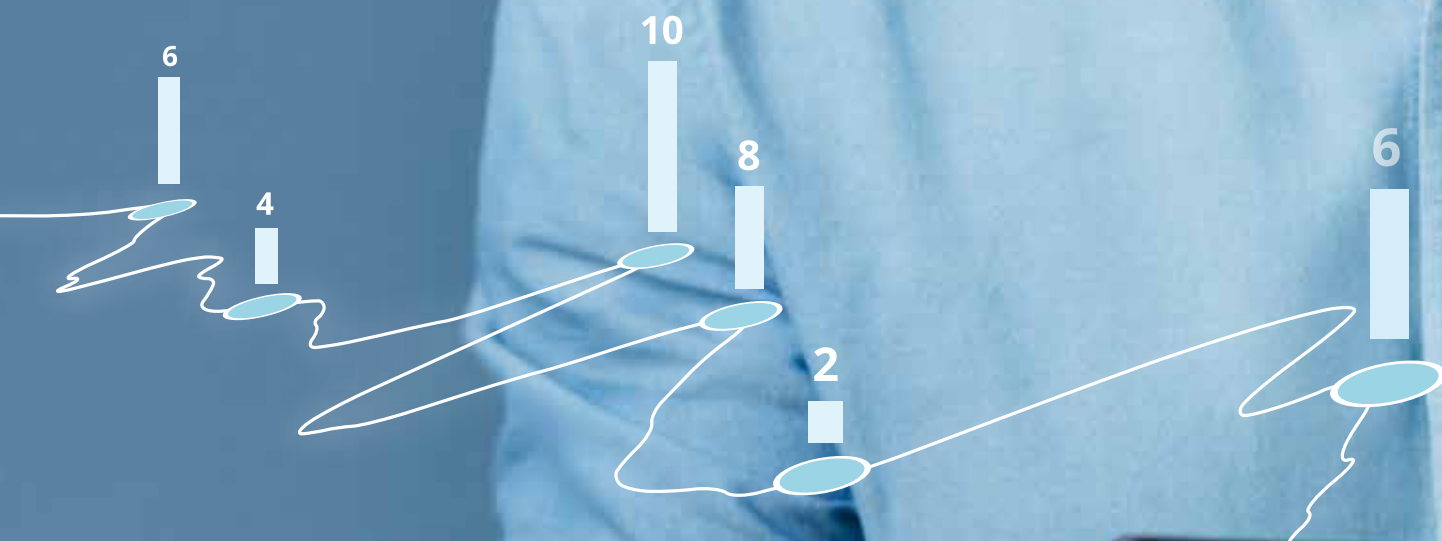
DE SJÆLDNE

Den gængse forestilling om en sygeplejerske indebærer ofte en hvid kittel og en stilling i kommune eller på hospital. Men uddannelsen giver også adgang til overraskende og sjældne stillinger. Mød i dette nummer en stribe sygeplejersker, som har valgt et arbejdsliv et stykke vej fra "normalen". En af dem er **Jette Ring**, som er tilknyttet Søværnet.

NovoPen® 6 | NovoPen Echo® Plus

SMARTE INSULINPENNE

Nu viser data vej

... til mere nøjagtig behandling

Nu er der godt nyt på vej til dine patienter med insulinbehandlet diabetes. De nye smarte flergangspenne, NovoPen® 6 og NovoPen Echo® Plus, gemmer nemlig alle data om patienternes insulininjektioner, så de let kan deles digitalt med patientapps og klinikersystemer. Det giver et mere nøjagtigt billede af, hvordan patienternes injektionsadfærd påvirker blodsukkeret. Og det baner vejen for en mere individuel behandling, hvor du kan træffe beslutninger på basis af præcise injektionsdata.

Bliv klogere på den forskel vores nye flergangspenne kan gøre for dine patienter og dig. Scan QR-koden med din mobil eller læs mere på pro.novonordisk.dk/smartpen

Novo Nordisk Denmark A/S
Ørestads Boulevard 108, 6. sal
2300 København S
www.novonordisk.dk
Kundeservice tlf.: 80 200 240

985 ledige uddannelsespladser er en katastrofe

Tallene for optaget på sygeplejerskeuddannelsen er dystre: Flere uddannelsesinstitutioner melder om ledige studiepladser i et hidtil uset omfang. Sammenlignet med 2019 er der 18 pct. færre optagne ansøgere til sygeplejerskestudiet, og 32 pct. færre ansøgere har sygeplejerske som deres første prioritet. Konsekvensen er ikke til at tage fejl af: Der bliver ikke uddannet nok kvalificerede sygeplejersker til at understøtte det danske sundhedsvæsen – et sundhedsvæsen, der pga. manglen på sygeplejersker allerede er i knæ. Årsagen til det faldende antal ansøgere og sygeplejerskemanglen er løn og arbejdsvilkår. Eller som FTR på Aarhus Universitetshospital, Marianne Østerlund Madsen, meget præcist har sagt det i et interview til TV2 Østjylland: "Så længe lønnen ikke kommer op og honorerer den uddannelse og det ansvar, sygeplejersker står med, så vil vi se denne tendens". Faldet i antal ansøgere til sygeplejerskestudiet er desværre en del af en større

tendens. Også inden for de øvrige velfærdsuddannelser såsom socialrådgivere, pædagoger og lærer ses der fald i antal ansøgere. Dansk Sygeplejeråd støtter op om formanden for Danske Professionshøjskoler forslag om en national rekrutteringsplan, så de unges uddannelsesveje passer bedre til det velfærdssamfund, vi ønsker. Sundhedsvæsenets krise kommer klart til udtryk i meningsmålingerne forud for det kommende folketingsvalg. Igen er sundhed og sundhedsvæsenet det, der betyder mest for danskerne, når der skal vælges til Folketinget. Der er brug for tydelig politisk handling.

Grete Christensen

Grete Christensen,
formand

I AUGUST HAR DANSK SYGEPLEJERÅD VÆRET I MEDIERNE MED BL.A. DISSE EMNER

POLITIKEN

"Der er brug for en samlet indsats, som kan gøre noget ved offentligt ansattes løn, vilkår og anerkendelse. Der skal ske noget på flere områder for at bryde den negative spiral. Det er ikke kun de unge, der fravælger faget. Også færdiguddannede søger væk fra den offentlige sektor."

DORTHE BOE DANBJØRG
næstforkvinde i Dansk Sygeplejeråd

Jyllands-Posten

"Hold nu op med at reducere os til "varme hænder". Sygeplejersker, læger, sosu'er, pædagoger eller lærere er ikke "bare varme hænder", men yderst kompetente medarbejdere, som har uddannet sig til at varetage velfærdssamfundets kerneopgaver."

ANNI PILGAARD
næstforkvinde i Dansk Sygeplejeråd
(i debatindlæg)

/ritzau/

"Jeg er slet ikke i tvivl om, at det her handler om et fag, der politisk set er blevet nedprioriteret virkeligt meget, og at det er manglende handling fra politikerne, der gør, at de unge ikke bliver tiltrukket af uddannelsen."

CHARLOTTE GØTSTAD SØRENSEN
forperson i SLS

Sygeplejersken

Ansvh. chefredaktør
MORTEN JAKOBSEN
mja@dsr.dk
Telefon: 4695 4110

Redaktionschef
JAKOB LUNDSTEEN
jlu@dsr.dk
Telefon: 4695 4180

Redaktionssekretær
LOTTE HAVEMANN
lha@dsr.dk
Telefon: 4695 4179

Redaktionssekretær
HENRIK BOESEN
hbo@dsr.dk
Telefon: 4695 4189

Fagredaktør
MAJ SIERCKE
msi@dsr.dk
Telefon: 4695 4116

Art Director
MATHIAS N JUSTESEN
mnj@dsr.dk
Telefon: 4695 4280

Grafiker
CATHERINE T JØRGENSEN
caj@dsr.dk
Telefon: 4695 4282

Journalist
CHRISTINA SOMMER
cso@dsr.dk
Telefon: 4695 4264

Journalist
ANNE WITTHØFFT
awi@dsr.dk
Telefon: 4695 4108

Journalist
KRISTINE JUL ANDERSEN
kja@dsr.dk
Telefon: 4695 4278

Journalist
MAI R SKOVGAARD
mas@dsr.dk
Telefon: 4695 4283

journalist
HELLE L EMARATI
hli@dsr.dk
Telefon: 4695 4279

Art Director
SASJA C R HERMANSEN
sh@dsr.dk
Telefon: 4695 4117

INDHOLD

TEMA

SJÆLDNE HJØRNER

I kølvandet på coronaepidemien og OK21 - hvor fokus har været på sygeplejersker ansat i regioner og kommuner - retter vi lyset mod sygeplejersker, der arbejder i nicheområder af sygeplejen. Mød **Jette Ring**, som er tilknyttet Søværnet, og en håndfuld andre sygeplejersker, som er statsligt eller privat ansat i sjældne og anderledes funktioner.

LÆS SIDE..... **20**

Næste nummer af Sygeplejersken udsendes: 5. - 8. september 2022
Hvis Sygeplejersken udebliver: Log ind på dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Kontakt → Har du ikke modtaget Sygeplejersken? Udfyld og send blanketten, og bladet bliver eftersendt. **Distribueret oplag:** Perioden 2020-21 78.501 ekpl. Medlem af Danske Medier **Årsabonnement:** (pr. januar 2021) 975,00 kr. + moms **Løssalg:** 79,00 kr. + moms. Kontakt Media-Partners på abonnement@media-partners.dk **Ændring af medlemsoplysninger:** Kontakt Medlemsregisteret, Telefon: 3315 1555, medlemsregisteret@dsr.dk **Tryk:** Stibo **Annoncer:** Media-Partners, Det Gl. Mejeri, Alhøjvej 2, Stilling, 8660 Skanderborg, Telefon: 2967 1436 **Stillingsannoncer:** stillinger@media-partners.dk **Tekstsideannoncer:** annoncer@media-partners.dk **Manuskriptvejledning, udgivelsesplan m.m.:** www.dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Om Sygeplejersken **Ophavsret:** Enhver anvendelse af hele eller dele af artikler, fotos og illustrationer fra Sygeplejersken, såvel papirudgaven som den elektroniske udgave, er kun tilladt med skriftligt samtykke fra redaktionen eller forfatteren/fotografen/illustratoren jf. lov om ophavsret. **Ansvar:** Dansk Sygeplejeråd har intet ansvar for produkter og ydelser, som omtales i Sygeplejerskens annoncer eller indstik. Redaktionen påtager sig intet ansvar for materialer, der indsendes uopfordret. Holdninger, der tilkendegives i artikler og andre indlæg, udtrykker ikke nødvendigvis Dansk Sygeplejeråds synspunkter. **Forsidefoto:** Claus Bech **Udgiver:** Dansk Sygeplejeråd, Sankt Annæ Plads 30, 1250 København K, telefon: 3315 1555, redaktionen@dsr.dk, www.sygeplejersken.dk ISSN 0106-8350

Fagforening med
fag og overenskomst

- 22 MIN FIRMABIL ER EN HELIKOPTER
- 24 UNDERVISNING ER EN FORNEM OPGAVER
- 25 ALTERNATIV SMERTEBEHANDLING
- 26 PÅ PIRATJAGT I GUINEABUGTEN
- 28 STATS- OG PRIVATANSATTE SYGEPLEJERSKER I TAL
- 29 SYGEPLEJE I LUFTEN
- 30 VI SER MENNESKET FØR FORBRYDELSEN

Skiftedag

DET NÆRE HAR ALTID INTERESSERET MIG

Det afskrækker ikke **Ulla Schmidt Nielsen** at være tæt på alvorligt syge mennesker. Hun har selv mistet nære familiemedlemmer og har en naturlig tilgang til sit nye job som personlig plejer for 13-årige Mads, der har cerebral parese i sværeste grad.

SIDE 58

FALSK BUSSTOP SKAL "FANGE" DEMENTE

Busstop uden bus på **Sandby Plejecenter på Lolland** forhindrer, at borgere med demens stikker af. Men tiltaget tjener også et andet formål.

SIDE 12

SYGEPLEJERSKERNES JERNLADY

Afdøde Kirsten Stallknecht er en legende blandt sygeplejersker. Nu hædres hun med stor udstilling på Dansk Sygeplejehistorisk Museum.

SIDE 50

FORSTOPPELSE I VEJLE

To sygeplejersker leder projekt på Endoskopisk afsnit på Vejle Sygehus. Det har hjulpet patienter med at komme deres forstoppelse til livs.

SIDE 34

DA ALARMEN LØD FRA FIELD'S

BEREDSKAB TRIN 3 – det højeste – blev rullet ud, da skyderiet i Field's endnu var præget af uvished. Mød tre sygeplejersker, der tog imod de sårede.

SIDE 42

DELIRIUM

HVILKE RISIKOFAKTORER ER DE HYPPIGSTE FOR UDVIKLING AF DELIRIUM? KAN BØRN OGSÅ BLIVE RAMT?

TEST DIN VIDEN

SIDE 18

HØRT!

OPGØR MED FORSKELSBEHANDLING AF FORÆLDRE

En ny øremærket barselsordning til fædre kalder på ændringer i sundhedsplejen, mener sundhedsplejerske **Emilie Grønfeld Wille**. Hun vil gøre op med ulighed og traditioner.

SIDE

17

KLARUP SØPARK

Tæt på det nye Supersygehus

ATTRAKTIVE BOLIGER UDLEJES

Attraktive 1- og 2-plans boliger i størrelsen 95-124 m².

Alle med direkte adgang til stort rekreativt område med søer og fælleshus

Kontakt os for yderligere information

TLF. 20 51 57 20

www.klarupsøpark.dk

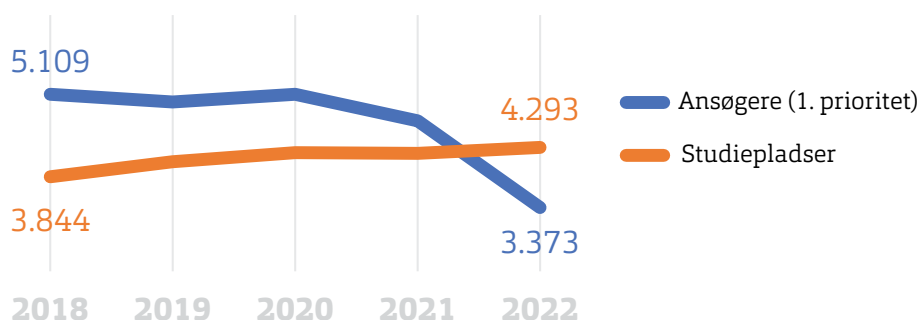
KOMPLET Ejendomsadministration

Markant færre vil være sygeplejerske

Markant færre har ønsket sygeplejerskeuddannelsen som deres 1. prioritet end sidste år. Det viser nye tal for årets studievalg. Resultatet er en bombe under et i forvejen sønder-skudt sundhedsvæsen og et kraftigt signal til politikerne, mener Dansk Sygeplejeråd.

Tekst MAI BRANDI LUDVIGSEN

SYGEPLEJERSKEUDDANNELSEN 2018 - 2022

Med i alt 3.373 1. prioritetsansøgninger er der 28 pct. færre, der har søgt ind på uddannelsen til sygeplejerske sammenlignet med sidste år. Det viser tal fra Undervisnings- og Forskningsministeriet, efter der den 5. juli kl. 12, var sidste frist for at søge ind på en videregående uddannelse.

Dorthe Boe Danbjørg, næstforkvinde i Dansk Sygeplejeråd, kalder tallene for en katastrofe:

”Vi står i en situation, hvor store dele af sundhedsvæsenet er i knæ, fordi der mangler sygeplejersker. Hvis man havde tænkt, at man kunne løse udfordringerne ved at uddanne flere, så er den dør nu også smækket i. Det er dybt alvorligt, og politikerne bliver simpelthen nødt til at gøre det mere attraktivt at arbejde som sygeplejerske,” siger hun.

Tidligere har der samlet set været flere ansøgere end studiepladser på sygeplejerskeuddannelsen, men siden 2015 er antal

let af 1. prioritetsansøgninger faldet støt. Det ekstra store fald i år betyder, at der med stor sandsynlighed vil være flere studiepladser end studerende og ikke mindst uden for de store byer, vil der være mange tomme pladser.

Virkeligheden skræmmer

Også de andre velfærdsuddannelser lider under manglende søgning. Samlet set er antallet af 1. prioritetsansøgninger til de fire store velfærdsuddannelser faldet med 19 pct. Det største fald er på sygeplejerskeuddannelsen, mens det er 19 pct. på pædagoguddannelsen, 17 pct. på socialrådgiveruddannelsen og 12 pct. på læreruddannelsen.

Ifølge Charlotte Gøtstad Sørensen, der er forperson for SLS (Sygeplejestuderendes Landssammenslutning), skal det store fald på sygeplejerskeuddannelsen ses som en reaktion på virkeligheden i

sundhedsvæsenet. En virkelighed som de unge orienterer sig i, når de vælger uddannelse:

”Mange er bekymrede over arbejdsvilkårene og for, om det kræver, at de opbygger en personlig robusthed for at kunne arbejde i det pressede sundhedsvæsen. De ønsker et arbejdsliv, hvor man kan få hverdagen til at hænge sammen, også økonomisk. Det får desværre alt for mange til at vælge sygeplejerskeuddannelsen fra,” siger Charlotte Gøtstad Sørensen.

Det skal gøres mere attraktivt

Både Charlotte Gøtstad Sørensen og Dorthe Boe Danbjørg efterlyser tiltag, der giver flere unge lyst til at søge ind på uddannelsen. Og det er grundlæggende det samme, som får erfarne sygeplejersker til at forlade faget, som får de unge til at vælge uddannelsen fra. Det handler om arbejdsvilkår og anerkendelse – ikke mindst lønmæssigt.

Dorthe Boe Danbjørg siger:

”Man finder ikke noget mere meningsgivende og med større mulighed for at gøre en konkret forskel for andre mennesker hver eneste dag. Men arbejdet bærer altså ikke lønnen i sig selv, og især ikke, når vilkårene bliver sådan, at man ikke længere har mulighed for at gøre den forskel, man er uddannet til. Skal vores sundhedsvæsen have nogen som helst chance for at hænge sammen i fremtiden, må politikerne sikre bedre løn og arbejdsvilkår, og det haster.”

FORDOBLING AF SYGEPLEJERSKER, DER VIL TIL NORGE

Bedre løn og arbejdsvilkår får flere danske sygeplejersker til at søge arbejde i Norge. Det sker samtidig med, at der er stor mangel på sygeplejersker herhjemme. Det kalder på handling fra politikerne, mener næstformand i Dansk Sygeplejeråd.

Tekst KRISTINE JUL ANDERSEN

På årets første syv måneder har 433 danske sygeplejersker fået autorisation i Norge. Det er flere end hele sidste år, hvor i alt 416 opnåede autorisation. Det viser tal fra det norske Helsedirektorat.

Den udvikling sker samtidig med, at man i kommunerne og på hospitalerne herhjemme mangler sygeplejersker, og færre søger ind på sygeplejerskeuddannelsen.

Lukrativ vikarløn

Dorthe Boe Danbjørg, næstformand for Dansk Sygeplejeråd, ser søgningen mod Norge som en klar konsekvens af de forhold, sygeplejerskerne arbejder under herhjemme.

”Det er et udtryk for, at sygeplejerskerne ønsker at få nogle bedre løn- og arbejdsvilkår,” siger hun til DR og understreger:

”De vender det danske sundhedsvæsen ryggen for at tage til Norge. Her kan du få en ret lukrativ løn som vikar, og jeg forstår godt, at de ønsker en ordentlig løn for det arbejde, de laver.”

Dansk Sygeplejeråd har i årevis påpeget, at sygeplejerskernes lønninger i Danmark er for lave. Men så længe politikerne ikke gør noget ved det, forstår Dorthe Boe Danbjørg godt, hvis sygeplejersker vender det danske sundhedsvæsen ryggen.

Nyansatte flygter

25 pct. af sygeplejerskerne forlader Region Hovedstaden inden for de første 12 måneder af deres ansættelse. Samme tendens kan ses blandt andre faggrupper i sundhedsvæsenet, hvor tallet er 24 pct. for læger og 35 pct. for sosu'ere. Det viser nye tal fra Region Hovedstaden.

”Det siger jo noget om, hvor udfordret vi er i disse år,” siger Susanne Due Kristensen (S), formand for Udvalget for fastholdelse og rekruttering i Region Hovedstaden, til Sundhedsmonitor. Regionsrådet har derfor vedtaget en ny plan for at fastholde og rekruttere ansatte.

Planen indeholder en række punkter, hvor en god introduktion til arbejdspladsen for særligt de nyuddannede er et af dem.

(mrs)

Fag& Forskning

Mere nyt fra Fag&Forskning Du kan finde flere nyheder på dsr.dk/fagogforskning. Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

Fem gode råd mod åreforkalkning i benene

Det er gammel viden, at åreforkalkning i benene, claudicatio intermittens, kan behandles med motion. Men samtidig er det et kendt problem, at det er svært at få patientgruppen med åreforkalkning i benene til at træne, fordi de får smerter i benene, når de går.

Men fem enkle råd udviklet af Maj Siercke, sygeplejerske, ph.d., cand.mag. i læring samt master i sundhedspædagogik, er resultatet af hendes ph.d.

afhandling. De fem råd bliver nu anvendt i praksis på Karkirurgisk Afdeling på Rigshospitalet.

Læs Ny Praksis-artiklerne 'Det skal gøre ondt' og 'Rart at vide, hvad man må' i Fag&Forskning nr. 2/2022.

(hbo)

4293

Så mange ledige studiepladser er til rådighed på sygeplejerskeuddannelsen landet over. Det skyldes, at søgertallet er faldet med 28 pct. i år. De ledige pladser fordeler sig på 77 pct. af landets sygeplejerskeuddannelser.

HVEM SKAL VINDE FH'S PRIS 'STÆRKERE SAMMEN'?

Har dit arbejdsfællesskab gjort en særlig indsats for at bakke op om fagbevægelsen i løbet af de sidste fire år? Eller kender du til et, der har? Så er det nu, du kan indstille dem til Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) nye pris 'Stærkere sammen'. Alle valgte, ansatte og medlemmer i FH's medlemsorganisationer kan indstille til prisen, der uddeles på FH's kongres den 31. oktober. Indstillingsfrist er fredag den 26. august.

Se hvordan du indstiller på fho.dk/stærkeresammen

(mrs)

Podcast

Podcast om forråelsens ansigter

Forråelse kan ske alle steder. Og alle er i risiko for forråelse. Psykolog Dorte Birkmose er med som ekspert i seks afsnit om forråelsens ansigter med temaerne 'Forråelsen kommer snigende', 'Tør øjnene' (og spis en kiks), 'Fordøm ikke din forræde kollega', 'Lederen skal både være tæt på og distanceret' og 'Faglighed er et værn mod forråelse'. Podcastserien udgives af Socialt Indblik, som er et nyt digitalt medie for alle, der interesserer sig for indsatsen for socialt og psykisk sårbare børn, unge og voksne.

Sygeplejersker underbetalt på verdensplan

Sygeplejersker bliver underbetalt og undervurderet for deres arbejde over hele verden. I gennemsnit tjener kvinder i sygeplejen og sundhedssektoren 24 % mindre end mænd.

Det fremgår af to rapporter, som Verdensorganisationen WHO og Den Internationale Arbejdsorganisation, ILO, har udgivet i juli.

ICN's præsident Dr. Pamela Cipriano mener, at det viser at såkaldte "kvindefag" stadig bliver betragtet som værende mindre værd, og kræver, at der kommer ligeløn for lige arbejde inden for sygeplejen og sundhedssektoren.

(mrs)

PLEJEPORTØRER AFLASTER SYGEPLEJERSKER

På hjerteafdelingen på Bispebjerg Hospital har plejeportører overtaget nogle af sygeplejerskernes opgaver, som f.eks. flytning af patienter, kontrol af ilt og sug, vejning af patienter og EKG. Det giver sygeplejerskerne mere tid til de sygeplejefaglige opgaver.

Tekst **ANNE WITTHØFFT** · Foto **BAX LINDHARDT**

På Bispebjerg Hospital mærker man lige som mange andre steder manglen på sygeplejersker. Pt. er der 12 ubesatte stillinger på de tre hjerteafsnit.

”Samtidig kan jeg jo se, at mine sygeplejersker går og laver nogle opgaver, som egentlig ikke er sygeplejerskerelaterede,” siger Jane Sax Røgind, oversygeplejerske på Hjerteafdelingen på Bispebjerg Hospital.

På et personalemøde sidste år talte de derfor om, hvilke opgaver andre faggrupper kunne løse. Og siden januar måned i år har afdelingen derfor haft en fast såkaldt plejeportør til rådighed i dagtimerne fra mandag til fredag. De hjælper bl.a. sygeplejerskerne med at flytte patienter og skaffe rene senge.

”Normalt skal man bestille en seng hos portørerne over systemet, og så går der 10-15 minutter, inden sengen kommer, da de jo også har andre opgaver i huset. Det bremser patient-flowet, og derfor kan det være, at sygeplejersken begynder at klarlægge en seng eller rengøre sengebord med mere for patientsikkerhedens skyld,” fortæller Jane Sax Røgind.

Sygeplejerske Anders Amundsen supplerer:

”Portørerne er en stor hjælp. Vi bruger dem rigtig meget til forflytning af især de tunge patienter. Det har de jo rigtig meget forstand på. De hjælper også med at støtte og holde patienten, når sygeplejerskerne giver sengebåd, bandagerer et ben eller giver anden pleje i sengen,” siger han.

Mad, ilt, sug og EKG

Portørerne kontrollerer også ilt og sug på stuerne og gør maden klar.

”Portøren kan også godt gå ind med en bakke til nogle af de patienter, som er oppegående og ikke har kostproblemer. Men de komplekse, småtspisende patienter er altid en sygeplejeopgave,” siger Jane Sax Røgind.

Plejeportørerne kan også veje patienter og er uddannet i at kunne tage et EKG.

”Men alle informationer bliver videregivet til sygeplejerskerne. Al vurdering af data er en sygeplejeopgave,” siger Anders Amundsen.

Det er ikke sygepleje

Jane Sax Røgind tilføjer: ”Det er rigtig vigtigt for mig at sige, at portørerne ikke

skal lave sygeplejeopgaver. De skal lave nogle af de opgaver, som i gamle dage faktisk bl.a. tilhørte rengøringen og portørerne, og som med tiden er drysset ned til sygeplejerskerne,” siger hun. Inden plejeportørerne startede i afdelingen, blev der udarbejdet en funktionsbeskrivelse, hvor der nøjagtigt er beskrevet, hvad en plejeportør skal og må udføre.

Nednormering

Jane Sax Røgind fortæller, at hun betaler portørerne ud af sin normering.

”Og man kan jo diskutere, om det så er en skjult nednormering. Men sygeplejerskemanglen bliver jo ikke mindre, og her og nu handler det for mig om, at mit personale er glade for at gå på arbejde, fordi de føler, at de giver en god sygepleje og laver det, de er uddannet til og ikke alt muligt andet.”

”Det er jo ikke fordi, vi ikke kan hjælpe med at rydde og gøre rent, men hvis det er på bekostning af sygeplejen, så synes jeg, at vi har et problem,” siger Jane Sax Røgind.

”Det har nogle gange været en flaskehals at få gjort senge klar til nye patienter. Derfor er det virkelig en fornøjelse som visitende sygeplejerske, når flowet kører højt, og der kommer mange patienter, og portørerne får det til at glide,” siger sygeplejerske **Anders Amundsen**.

Vær ikke bange for at stille krav til fædre

Syv ud af 10 mænd vil gerne tage den nye øremærkede fædrebarsel, men mange føler sig ikke tilstrækkeligt inddraget af sundhedsplejersker og jordemødre. Formanden for Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker mener, at sundhedspersonalet ikke skal være bange for at stille krav til fædrene.

Tekst **HELLE LINDBERG EMARATI**

Den 2. august trådte de nye regler om fædrebarsel i kraft – og hele syv ud af 10 mænd regner med at gøre brug af de ni ekstra øremærkede uger. Det viser en rapport fra Egmont Fonden.

Ifølge rapporten er der dog også mange mænd, der ikke føler sig tilstrækkeligt inddraget af sundhedspersonale såsom jordemødre og sundhedsplejersker, hverken i månederne op til fødslen eller i barnets første tid.

Det er imidlertid vigtigt for barnets trivsel og tryghed, at begge forældre kommer på banen. Derfor skal sundhedspersonalet ikke være bange for at stille krav til fædrene, fortæller Susanne Rank Lücke, der er formand for Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker.

”Vi ved, at børn har stor gavn af, at både far og mor er primære omsorgs-

personer. Derfor skal vi blive bedre til at inddrage fædrene – også tidligt i forløbet. Sundhedsplejersker må gerne fortælle mændene, hvad der forventes af dem og hvornår,” siger Susanne Rank Lücke.

Husk at lytte til far

Formanden understreger samtidig, at sundhedspersonalet også skal huske at lytte til mændenes egne tanker og forventninger til fødslen og barnets første tid.

”Det må ikke blive sådan en kasse, vi tvinger ned over fædre. Faderskabet er – ligesom moderskabet – ikke en *one size fits all*, hvor man kun kan gøre tingene på én bestemt måde,” siger formanden.

Læs mere side 17.

Podcast

Grænseland mellem somatik og psykiatri

Sundhedsstyrelsen har iværksat en landsdækkende indsats for at forebygge stigmatisering af mennesker med psykisk sygdom i mødet med somatikken. Via ulighed-i-sundhed.dk tilbydes interaktivt læringsmateriale, artikler, podcasts, interviews og debatoplæg, som giver handlingsanvisende, konkrete og gode råd til, hvordan man som fagprofessionel kan imødekomme patienter, som også har psykisk sygdom. Det kan lyde så nemt – men hvordan gør man egentlig det? Og så i en travl hverdag?

Hør den på www.ulighed-i-sundhed.dk/kommunikation/god-og-hensigtsmaessig-kommunikation

I gårdhaven på Sandby Plejecenter på Lolland står et buskur. Men bussen – den kommer aldrig.

Det er et falsk busstoppested, som skal hjælpe med at sørge for, at færre af plejehjemets borgere med demens går fra plejehjemmet. Men når de demente borgere sætter sig på bænken for at vente på bussen, er det ikke, fordi de vil stikke af.

”De går, fordi de skal noget andet. Fordi de har et formål,” fortæller Inge Kromann Hansen, der er leder af plejen i Lolland Kommune.

Mange af de demente føler ikke, de bor på plejehjemmet. Deres opfattelse af hjem er heller ikke nødvendigvis deres seneste bopæl, men måske deres ungdoms- eller barndomshjem. Eller måske er de på vej for at besøge deres bedsteførelde eller en gammel bekendt, der engang har været syg. Busstoppestedet spiller derfor en større rolle end blot at holde på de ældre.

Høsegården vækker også minder til live

”Det giver os mulighed for at komme i kontakt med borgeren og begynde en snak om, hvor de er, og hvor de skal hen. Man taler sig ind i, hvor de er lige nu rent mentalt, for derefter at tale dem tilbage til nutiden,” fortæller Inge Kromann Hansen.

Busstoppestedet er blot et af flere redskaber, som Sandby Plejecenter bruger i arbejdet med demente. For mennesker med demens er forskellige, og for nogle borgere siger busstoppestedet dem ikke så meget. Så er det måske plejehjemets høsegård, der vækker minder og følelser til live.

”Det handler om at ”fange” dem, der hvor de er, og anerkende deres følelser, så man kan tale om det,” siger Inge Kromann Hansen.

Markant forbedring af patientsikkerheden i fængsler

Tekst ANNE WITTHØFFT

Der er sket en væsentlig forbedring af patientsikkerheden i landets fængsler og arresthuse siden 2019. Det konkluderer Styrelsen for Patientsikkerhed på baggrund af 65 sundhedsfaglige tilsyn.

Der er godt nyt til både indsatte, sygeplejersker og andre ansatte i landets fængsler og arresthuse.

I løbet af de seneste år er det nemlig lykkedes at få etableret patientsikre arbejdsgange, tydelig ansvars- og kompetencefordeling, nye procedurer for journalføring og sikker medicinbehandling i Kriminalforsorgens institutioner.

Det fortæller overlæge Charlotte Hjort, enhedschef i Styrelsen for Patientsikkerhed i en pressemeddelelse.

Styrelsen for Patientsikkerhed konkluderer også, at der i dag er et tilfredsstillende patientsikkerhedsmæssigt niveau i forhold til varetagelsen af sundhedsfaglige opgaver.

Det står i skarp modsætning til de forhold, som en række tilsyn afslørede tilbage i 2019 – og som *Sygeplejersken* beskrev i temaet ’Fængsels-sygepleje’ i nr. 2 i 2020 (<https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2020-2>).

Dengang var der større eller kritiske problemer i forhold til patientsikkerheden med bl.a. medicinbehandling og journalføring i flere af landets fængsler. Sidenhen har en række indsatser både nationalt og lokalt gjort, at:

- personalets sundhedsfaglige opgaver er blevet præciseret.
- personalets kompetencer er blevet opkvalificeret.
- der er blevet udarbejdet og implementeret klare instrukser.
- der er blevet indført et elektronisk journalsystem.

Charlotte Hjort fra Styrelsen for Patientsikkerhed siger:

»Ledere og medarbejdere i Kriminalforsorgen har gjort et stort og vigtigt arbejde for at skabe patientsikre rammer for de sundhedsfaglige opgaver. De fine resultater skal nu fastholdes til gavn for de indsatte i fængslerne og de ansattes muligheder for at løfte de sundhedsfaglige opgaver.«

Projektleder **Gitte Boier Tygesen** (th) og projektsygeplejerske og alkoholvejleder **Hanne Fulton** (tv).

Griber patienter med skadeligt alkoholforbrug

Udviklingsprojekt mellem Aarhus Kommune og Aarhus Universitetshospital ledet af en sygeplejerske skal nedbringe alkoholrelaterede indlæggelser ved hjælp af målrettet, tværsektoriel indsats.

Tekst **MARIA KLIT** · Foto **AUH**

Et udviklingsprojekt mellem Aarhus Universitetshospital (AUH) og Aarhus Kommune forsøger at nedbringe antallet af alkoholrelaterede indlæggelser og fange patienter med uhensigtsmæssige alkoholvaner, før de ender i afhængighed.

Projektet sigter mod at styrke det tværsektorielle samarbejde omkring borgere, der ofte er kendt både i region og kommune, og som det tidligere ikke er lykkedes at hjælpe ved indsatser fra en enkelt sektor.

”Der findes gode tilbud i kommunen, men ved udskrivelse fra hospitalet kan patienterne have svært ved at overskue og navigere i de tilbud, der bliver sat i gang. Vi forsøger at identificere, hvor behandlingen går galt, og hjælpe patienterne i mål,” siger projektleder Gitte Boier Tygesen, der er ph.d. og sygeplejerske i Akutafdelingen på AUH.

Individuelle forløb

Ved udskrivelse fra hospitalet tilbydes patienten med gentagne indlæggelser at blive fulgt hjem af projektsygeplejerske og alkoholvejleder Hanne Fulton. Sammen med patienten forsøger hun at identificere årsagen til genindlæggelserne.

”Ved at se dem i vante omgivelser får vi en idé om, hvad deres behov er. Hvis man én

gang er faldet i eller udeblevet fra en aftale i Rusmiddelcentret, kan det f.eks. være uoverskueligt at genoptage behandlingen,” forklarer Gitte Boier Tygesen.

Nogle patienter støttes til at møde op til alkoholbehandling, andre får hjemmebesøg, når de rammes af drikketrang.

Målrettet samarbejde

AUH samarbejder med Rusmiddelcentret og de kommunale forvaltninger Sundhed & Omsorg og Sociale Forhold & Beskæftigelse. De individuelle patientforløb koordineres på samarbejds møder, og organisatoriske udfordringer tages op i projektets styregruppe, der består af repræsentanter for både hospital og kommune.

”Det er et målrettet samarbejde. AUH slipper først patienterne, når de har fået et netværk og den hjælp i kommunen, de har brug for,” forklarer Gitte Boier Tygesen.

Projektet finansieres af Region Midtjylland. En forestående evaluering skal afgøre, om indsatserne på sigt skal gøres permanente. Det håber Gitte Boier Tygesen, der ikke er i tvivl om, at det tværsektorielle samarbejde gør en forskel.

”Det er helt essentielt. Det lukker det gab, som sektorovergang ellers kan være.”

SKAL DU MED TIL INTERNATIONAL FORUM OM PATIENTSIKKERHED?

Vær opmærksom på deadline for abstracts er den **24. august**

Den 15.-17. maj 2023 afholdes en af verdens største konferencer om patientsikkerhed og kvalitet i sundhedsvæsenet – International Forum – i Danmark. Vil du præsentere dit arbejde, er der mulighed for at sende forslag ind nu.

Konferencen skulle allerede være afholdt i København i 2020, hvor der ville have været deltagerrekord med 3.500 deltagere fra 70 lande. Pga. coronapandemien blev konferencen i stedet afholdt virtuelt. Men nu kommer den til Danmark, og det er en mulighed til at vise danske resultater inden for patientsikkerhed og kvalitet.

Læs mere om tilmelding og deadlines på www.tilmeld.dk/abstractworkshops/conference

Sådan tilgår du din LGBT+-patient

Mange LGBT+-patienter oplever fordomme, uvidenhed og berøringsangst i mødet med sundhedsvæsenet. På hjemmesiden www.lgbtsundhed.dk kan du blive klogere på, hvordan du bedst kan tilgå dine LGBT+-patienter.

Tekst **MARIA KLIT**

Tabu, uvidenhed og berøringsangst er med til at skabe barrierer mellem LGBT+-patienter og sundhedspersoner, og det forsøger hjemmesiden www.lgbtsundhed.dk at gøre op med.

Her kan du som sundhedsperson finde artikler og fagligt materiale, der kan gøre dig klogere på, hvordan du bedst møder din LGBT+-patient. Hjemmesiden er udarbejdet af LGBT+ Danmark i samarbejde med Yngre Læger på foranledning af Sundhedsstyrelsen. Alle artikler er skrevet i samarbejde med og godkendt af fagpersoner.

Hjemmesiden rummer artikler om alt fra sikker sex til mental sundhed og er målrettet både sundhedsfagligt personale og homoseksuelle, transkønnede og andre seksuelle minoriteter. Målet er at bidrage med viden til begge parter, så mødet mellem LGBT+-patient og sundhedsperson bliver mere tillidsfuldt og velinformeret.

Forstå "minoritetsstress"

På siden kan du søge dig rundt i emner som bl.a. kønsidentitet og transition, den gode patientsamtale og pronominer og kaldenavn - hvad vil det f.eks. sige at være nonbinær eller transkønnet? Du kan også læse om, hvorfor "minoritetsstress" er medvirkende årsag til, at mange LGBT+-patienter er tilbageholdende omkring deres identitet i mødet med sundhedsvæsenet, og hvad du som sundhedsperson kan gøre for at afhjælpe det.

Hjemmesiden er målrettet læger i almen praksis, men er relevant for alle sundhedspersoner, der ønsker at blive klogere på, hvordan man skaber det bedste møde mellem sundhedsvæsen og LGBT+-patient.

Læs mere på: www.lgbtsundhed.dk

Fortjener du en pris for din enestående indsats?

Har du eller en kollega stået for et enestående fagligt projekt? Så er det måske jer, der skal have 50.000 kr. og Athena Prisstatuetten i 2022.

Athena Prisen er Dansk Sygeplejeråds faglige pris. Den gives i samarbejde med Bauta Forsikring til gode eksempler på bæredygtig udvikling i hverdagen - hvilket gælder al god sygepleje. Der uddeles to priser af hver 50.000 kr., som skal gå til udvikling af ideen.

I 2021 fik Annelie Ottesen en pris for at udvikle en kateterbuks, mens hun endnu var under uddannelse i Hjørring. Sundhedsplejerskerne Tanja Kock og Helle Lund fra Randers Kommune fik en pris for deres forebyggende astmainsats i forhold til børn.

Indstillingsfristen er den 30. august - se her, hvordan du indstiller: www.dsr.dk/athena

Foto: RITZAU SCANPIX. Flygtende kunder fra Field's.

Field's: Mistænkt forløb i psykiatrien kulegraves

Region Hovedstaden har bedt lægefaglig direktør Tina Gram Larsen fra Region Nordjyllands Psykiatri om at lede den taskforce, der er blevet nedsat i kølvandet på skyderiet i Field's.

Taskforcen har fået til opgave at afdække den formodede gerningsmands forløb i Region Hovedstadens Psykiatri, som er gået forud for hændelsen d. 3. juli, hvor i alt tre mennesker blev dræbt og fire såret.

"Hændelsen i Field's i juli er både alvorlig og ufatteligt tragisk. Derfor kan vi ikke bare lade den passere, uden at vi grundigt får undersøgt, om vi inden for psykiatrien kunne have gjort noget anderledes," udtaler regionsrådsformand Lars Gaardhøj (S) i en pressemeddelelse.

Taskforcen forventer at kunne aflægge rapport til september 2022.

Læs også "Den dag alarmen lød" på side 42.

SLUT MED MODREGNING I SOCIAL PENSION

Fremover vil folke-, senior- og førtidspensionister ikke blive modregnet i deres pension, selvom deres ægtefælle eller samlever har en arbejdsindkomst. Det har et flertal i Folketinget vedtaget.

Loven træder i kraft d. 1. januar 2023. Forventningen er, at ændringen vil komme ca. 100.000 pensionister til gode, og vil medføre en stigning i arbejdsudbuddet svarende til ca. 1.650 fuldtidspersoner.

Privatansat sygeplejerske?

Nu skal din overenskomst fornyas

Fik du ikke DSR's mail, skal dit arbejdssted eller mailadresse måske opdateres under dine personlige oplysninger på DSR.dk under "Min side".

I starten af næste år skal ca. 33 private overenskomster fornyes. Overenskomsterne dækker privatansatte sygeplejersker hos vikarbureauer, privathospitaler og klinikker, plejehjem og plejeteams, sundhed og arbejdsmiljø samt hos Falck.

Send dine ønsker ind til os

Hvis din overenskomst er til forhandling, har du fået en mail fra Dansk Sygeplejeråd med link, hvor du kan sende dine ønsker ind til os. Fristen er 4. september.

Hovedbestyrelsen i Dansk Sygeplejeråd udtager på baggrund af ønskerne de endelige krav, som vi forhandler med arbejdsgiverne om.

Deltag i online medlemsmøder for netop din branche

Der er mange overenskomster til forhandling, som dækker flere brancher og virksomheder i hele landet. Derfor inviterer Dansk Sygeplejeråd til brancheopdelte medlemsmøder, som foregår online. Her kan du komme i dialog med ligestillede kolleger og de konsulenter, som skal forhandle din overenskomst.

Plejehjem, hjemmepleje og plejeteams: 25.8 2022, kl. 17.00-18.00

Vikarbureauer: 29.8 2022, kl. 17.00-18.00

Privathospitaler, klinikker og lægepraksis: 30.8 2022, kl. 17.00-18.00

Øvrige brancher og opsamling – hvis du ikke har haft mulighed for at deltage på de tidligere møder: 31.8 2022, kl. 17.00-18.00

Læs mere og følg med i forhandlingerne

Forhandlingerne foregår mellem Dansk Sygeplejeråd og arbejdsgiverorganisationerne Dansk Erhverv og DI samt enkelte virksomheder, som ikke er medlem af en arbejdsgiverforening.

Varme hænder bidrager positivt til ledelsesarbejdet

Irit Bach Nielsen trækker på sine erfaringer fra sygeplejen og en HD-uddannelse, når hun i dag arbejder strategisk med den organisatoriske og ledelsesmæssige ramme for digitaliseringen af sundhedsvæsenet i Region Hovedstaden.

Tekst: Christian Rahbek / Foto: Kristian Holm

"Selvom jeg ikke længere har min daglige gang på en hospitalsafdeling, har jeg gavn af min uddannelse som sygeplejerske og mere end 10 års erfaring fra sygeplejen. Det betyder meget, at jeg forstår, hvordan virkeligheden er på hospitalerne, når jeg i dag er med til at rådgive ledelsen i Center for IT og Medicoteknologi (CIMT) omkring, hvordan vi organisatorisk og ledelsesmæssigt arbejder bedst muligt med den fortsatte digitalisering af sundhedsvæsenet", fortæller Irit Bach Nielsen, der er forandringskonsulent hos CIMT, Region Hovedstaden.

Irit Bach Nielsen arbejder i en stabsfunktion, der har til opgave at hjælpe ledelsen med strategiske beslutninger om, hvordan CIMT som organisation skal arbejde og samarbejde med hospitalerne, der er CIMT's kunder. Den tætte kobling til klinikken er et væsentligt omdrejningspunkt i den måde CIMT udfører sine opgaver på i tæt samspil med slutbrugerne.

Nødvendig med mere viden

Irit Bach Niensens jobfunktion kræver viden, forståelse og overblik på et niveau, som hun ikke havde tidligere. Derfor har hun suppleret sin sygeplejerskeuddannelse med et lag nye kompetencer gennem en HD-uddannelse på Copenhagen Business School (CBS).

"Mange smarte IT-løsninger og medicoudstyr er kommet til verden i lukkede specialmiljøer med et snævert medicinsk mål for øje uden blik for, hvordan det kan fungere på tværs af sundhedsvæsenet. Digitale løsninger skal ikke være et mål i sig selv, men integreres og tilpasses virkeligheden, så de bedst muligt styrker sundheden i bredeste samfundsmæssige forstand", forklarer hun.

Helt nye kompetencer

Irit Bach Nielsen valgte HD-uddannelsen, fordi en chef under en MUS-samtale så det som en god mulighed for at komme videre med karrieren.

"Jeg var selv af den opfattelse, at jeg skulle dygtiggøre mig yderligere på de områder, jeg allerede havde forstand på. Men min chef åbnede mine øjne for, at det var bedre at gå efter kompetencer, som ikke lå i forlængelse af, men udenfor min sundhedsfaglige værktøjskasse", siger hun.

Det endte med, at Irit Bach Nielsen lavede sin egen test af HD-uddannelserne ved at gennemføre et enkelt kursus, som der også er mulighed for på CBS HD. Det gik godt, for siden har hun gennemført HD1-uddannelsen og efterfølgende suppleret med en HD2 i Organisation og ledelse.

"Det har været afgørende for, at jeg kan bestride det job, jeg har i dag. Jeg skal vide noget om organisation, virksomhedsstrukturer, strategiudvikling og eksekvering af strategierne. Og det har jeg lært på HD-uddannelsen", siger hun.

Brug for flere af min slags

Irit Bach Nielsen har hos CIMT blandt andet været med til at sætte 'Min sundhedsplatform' i Region Hovedstaden og Region Sjælland og bidraget til, at andre nye digitale sundhedssystemer dels bliver funktionelle for hospitalspersonalet og dels bliver til størst mulig gavn for patienterne.

Hun vurderer, at der vil være mange jobs i sundhedsvæsenet til sygeplejersker, der bygger nye kompetencer ovenpå deres sygeplejefaglige uddannelse.

"Det er vigtigt, at der i den strategiske beslutningsproces er input med fra de varme hænder. Derfor ser jeg det som en styrke, at flere med min profil er til stede i stillinger i og omkring ledelserne på hospitalerne og virksomheder som eksempelvis CIMT. Jeg kan kun opfordre til, at flere videreuddanner sig. Og HD-uddannelserne er en rigtig god mulighed", slutter hun.

Læs mere om CBS HD på hd.cbs.dk

CBS HD

HØRT! SUNDHEDSPLEJEN FORSKELSBEHANDLER

Pga. en ny øremærket barselsordning går en masse fædre og medforældre på barsel. Det kalder på ændringer i sundhedsplejen, mener sundhedsplejerske **Emilie Grønfeld Wille**.

Tekst **DIANA MAMMEN**
Foto **CLAUS BECH**

”Der er behov for et markant opgør med den måde, hvorpå vi yder sundhedspleje, hvis vi fortsat skal legitimere vores centrale plads i de danske familier.”

Sådan skriver sundhedsplejerske Emilie Grønfeld Wille i et debatindlæg i Politiken. For som det ser ud nu, er al kommunikation fra sundhedsplejen henvendt til mødre. Alle tilbud er rettet mod mødre, og når sundhedsplejersken er på besøg, foregår al dialog primært med mødre.

Det skal være slut, mener hun.

”Vi skal starte en debat, hvor vi sætter fokus på, at der altså er forskelsbehandling i sundhedsplejen. Med den kommende barselsordning er det vigtigt som aldrig før, at vi får øget ligestillingen mellem forældrene,” siger hun og henviser dermed til et nyt EU-direktiv om barsel til fædre og medforældre, som trådte i kraft den 2. august.

Husk begge forældre

To ting skal der til for at gøre op med den ulige behandling, der er mellem mor og far/medforældre, mener Emilie Grønfeld Wille:

Sundhedsplejen skal målrettet inkludere begge forældre i besøg og kommunikation om barnet samt gøre mere opmærksom på de barselstilbud, der er rettet mod begge forældre.

”Når vi tænker ligestilling ind i den kommunale sygepleje, er der gro-

”
Vi er klar til et opgør

bund for at skabe de absolut bedste vilkår for de børn, vi er sundhedsplejersker for,” siger Emilie Grønfeld Wille, som i sit debatindlæg også slår fast, at en ny tilgang vil gavne både børnene, de fremtidige generationer og mindske ulighed i sundhed.

Klar til en kulturændring

Som ung og nyuddannet sundhedsplejerske var 29-årige Emilie Grønfeld Wille nervøs for, hvordan hendes kolleger ville tage imod hendes synspunkter.

”På min første dag var debatindlægget blevet hængt op. Så mine kolleger har været positive, og de er blevet opmærksomme på nogle mønstre, man kan ændre,” fortæller hun og nævner, at det bl.a. er at få kontaktinformation på fædre ved det første besøg, indhente information fra føde- og barselgangen om fædre samt have fokus på, at det ikke kun er moderen men begge forældre, der er den primære omsorgsperson.

Hun mener også, at det er et tegn på, at sundhedsplejen er parat til en kulturændring.

”Der er et stort generationsskifte på vej i sundhedsplejen, og vi er klar til at tage opgøret med de traditionsbundne måder at gøre tingene på. Jeg prøver f.eks. altid at planlægge mine besøg, så partneren kan deltage, og jeg har kommunikationen med både mor og partner,” siger Emilie Grønfeld Wille om nogle af de ting, hun allerede nu gør for

at sikre sig ligestilling. ●

I sit debatindlæg i Politiken skriver Emilie Grønfeld Wille, at sundhedsplejen på et meget lille grundlag hævder, at den inddrager fædre. Bl.a. ved at fædre hjælper sundhedsplejersken med at holde vægten ved barselsbesøg. Men sundhedsplejen er klar til et opgør med den traditionsbundne tilgang, mener hun.

1

Hvad kaldes de tre tilstande af delirium?

- A. Hyperaktivt, hypoaktivt og blandet delirium.
- B. Hyperaktivt, hypopassivt og blandet delirium.
- C. Multiaktivt, multipassivt og blandet delirium.

2

Hvad er de hyppigste risikofaktorer for udvikling af delirium?

- A. Stress, høj feber og hjerterytme-forstyrrelser.
- B. Alkoholabstinenser, akut sygdom og høj feber.
- C. Høj alder, demens eller kognitiv dysfunktion, funktionsnedsættelse og akut sygdom samt skrøbelighed.

3

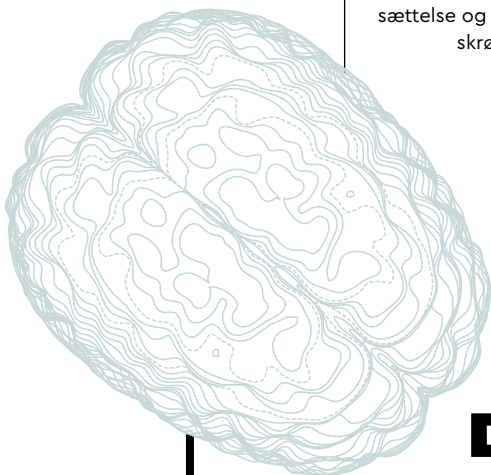
Ofte vil en delirøse patients hjerne reagere instinktivt og vælge en af tre handlinger

- A. Sove, råbe eller selvskade.
- B. Fryse, flygte eller angribe.
- C. Sove, råbe eller angribe.

4

Hvor hyppigt forekommer delir hos akut syge, der er indlagt på intensivafdeling og modtager respiratorbehandling?

- A. Op mod 40 pct.
- B. Op mod 60 pct.
- C. Op mod 80 pct.

DELIRIUM

Tekst **JAKOB LUNDSTEEN**

Man kan dø af organisk delirium, og ellers er følgevirkningerne store. Delirium kan være første tegn på akut sygdom eller forværring af sygdom. Test din viden om tilstanden.

5

Mange delirøse patienter beskriver tilstanden som meget lidelsesfuld. De oplever at personalet:

- A. Vil gøre dem fortræd og tage livet af dem.
- B. Vil hjælpe dem.
- C. Er ligeglade med dem.

6

Kan børn også få delirium?

- A. Nej. Det rammer kun ældre over 30 år.
- B. Ja, op mod halvdelen af børn indlagt på intensivafdelinger oplever symptomer på delirium.
- C. Kun i meget sjældne tilfælde.

7

Patienter med delirium har en markant øget etårs dødelighed. Hvor stor en procentdel er det?

- A. 33 pct.
- B. 45 pct.
- C. 62 pct.

8

Hvad hedder de hyppigst anvendte redskaber til screening af delirium?

- A. 4AF, B-CAM, CAM-ICU og ICDSC.
- B. Delir1, delir2, delir3 og delir4.
- C. CAM-1, CAM-2, CAM-3 og CAM-4.

Hør mere om delirium ved at lytte til Sygeplejerskens podcast 'Frys, flygt eller angrib'.

MEMBER OFFER

BONUS PÅ TØJ OG DAGLIGVARER

Bliv medlem af Forbrugsforeningen
— her optjener du bonus på køb af
dagligvarer, tøj, ferierejser og meget
mere.

dsr.dk/rabatter

MEMBER OFFER

SPAR OP TIL ET GODT SENIORLIV

PKA holder styr på alt det vigtige og
kontakter dig, når det er relevant for
dig. De rådgiver dig gennem hele livet
om f.eks. hvilke forsikringer du behø-
ver, og hvordan du sparer op til et godt
seniorliv.

dsr.dk/rabatter

Under coronaepidemien og OK21 har sygeplejersker ansat på hospital og i kommuner domineret mediebilledet, men i dette tema sætter vi fokus på sygeplejersker, der arbejder i randområderne af sygeplejens mangfoldighed.

Her fortæller en håndfuld statsligt eller privat ansatte sygeplejersker i sjældne funktioner om deres job i f.eks. Forsvaret, på produktionsplatform og smerteklinik.

Tekst **MARIA KLIT** · Foto **CLAUS BECH**

HJØRNER AF SYGGEPLEJEN

54-årige Jette Ring har kontrakt med Forsvaret og har været udsendt som sygeplejerske på otte internationale missioner siden 2009. Du kan læse mere om hende på side 26.

**Sabine
Reetz
Andersen**

42 år

Sygeplejerske
på produktions-
platformen SIRI i
Nordsøen.

MIN FIRMABIL ER EN HELIKOPTER

OFFSHORE. Når Sabine Reetz Andersen skal på arbejde, foregår det med helikopter fra flyvepladsen i Esbjerg Lufthavn. Hun arbejder offshore som sygeplejerske på produktionsplatformen SIRI, der ligger i Nordsøen ca. 220 km fra kysten.

Tekst **MARIA KLIT** · Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

Sygeplejerske Sabine Reetz Andersen har 70 minutters transporttid til arbejde. I fugleflugt vel at mærke. Når hun flyver til produktionsplatformen SIRI med helikopter fra Esbjerg Lufthavn, går der to uger, før hun er tilbage på landjorden igen. Til gengæld har hun fri de efterfølgende fire uger.

Sabine Reetz Andersen har altid vidst, at hun ikke ville arbejde i et typisk sygeplejerskejob. Hun har en baggrund i forsvaret, og det var en udsendt militær-sygeplejerske, der i sin tid ansøede hende til at søge ind på uddannelsen.

”Hun havde været verden rundt, og hun åbnede mine øjne for, at sygeplejen

Hvordan vil du anbefale dit job til andre?

For mig er mit job lig med frihed, forudsigelighed og faste rammer. Det er en anden måde at være sygeplejerske på, og det skal man være til, for der er mange andre opgaver end bare sygepleje. Du skal kunne være væk flere uger ad gangen, men til gengæld bliver man ikke ringet op i tide og utide, når man har fri. I modsætning til de fleste sygeplejersker ved jeg også flere år frem i tiden, hvornår jeg skal arbejde i jul eller påske, og hvordan min sommerferie ser ud.

Hun er bl.a. HLO, der står for Helicopter Landing Officer. Hun har ansvaret for al radiokontakt med helikopterne, der flyver til og fra platformen. Som laborant tager hun olie-i-vand-prøver, der skal dokumentere for Miljøstyrelsen, at det vand, platformen udgiver, overholder grænseværdierne for forurening.

”Arbejdsdagene er aldrig ens herude, og jeg elsker, at der hele tiden sker noget nyt,” siger hun.

For at komme i betragtning til et job på en platform skal man have minimum to års praksiserfaring, heraf to år på skadestue. Derudover skal man bestå en række kurser, så man kan håndtere situationer, man ikke oplever på en almindelig hospitalsafdeling.

Sabine Reetz Andersen har bl.a. været på ”dunkerkursus”, der indebærer at sidde fastspændt i en helikopter, der sænkes ned under vand og vendes rundt på hovedet. For at bestå skal man selv kunne komme fri og op til overfladen.

Mænd, der ikke går til lægen

Platformen har en lille klinik, et minihospital, hvor Sabine Reetz Andersen kan udføre mindre medicinske behandlinger og behandle hjertestop.

Hun har ikke faste kontortider, men bliver kontaktet af besætningen, når der er behov for det. Opgaverne spænder over alt fra fodvorter, nedgroede negle eller bryst smerter til klemskader. Ofte lægger hun også øre til en snak om, hvad besætningen går og tumler med på arbejdet eller hjemmefronten.

”Jeg har tavshedspligt, så de ved, at de kan komme til mig. Det kan være, at konen derhjemme vil skilles, eller at de bare trænger til at ventilere over noget på jobbet. Måske er det også lidt lettere for dem, fordi jeg er kvinde,” siger hun.

På platformen er Sabine Reetz Andersen nemlig tit den eneste kvinde på job. Platformen har plads til ca. 60 mand

ombord, og medarbejderstaben består primært af mandlige smede, kranførere, stilladsarbejdere, malere og elektrikere – fag med en høj grad af nedslidning, og hvor det ikke er udbredt at være så opmærksom på sit helbred. Derfor arbejder Sabine Reetz meget opsøgende:

”Smeden Jørgen kommer ikke løbende ned til mig, hvis han har ondt i benet og går og halter. Derfor handler meget af mit arbejde om at gå rundt og observere, om nogle skranter eller ser ud til at have udfordringer. Jeg spørger ind og skubber på.”

En ekstra arbejdsfamilie

Nogle forestiller sig, at der med så mange mænd ombord må herske en lummer værkstedshumor på sådan en platform, men den fordom kan Sabine Reetz Andersen mane til jorden:

”Den forestilling havde jeg selv, før jeg startede, men det er slet ikke tilfældet. Det er selvfølgelig et mandsdomineret miljø, men det er voksne, modne mænd, som er helt nede på jorden. Vi tilbringer rigtig meget tid sammen, og jeg føler, at jeg har fået en ekstra arbejdsfamilie. Vi har det så hyggeligt herude.”

Om aftenen, når dagens vagt er overstået, kan man gå hver til sit eller mødes til film eller fodboldkamp i TV, til kortspil i fællesområderne eller bare til hyggeligt samvær. Sabine Reetz Andersen går meget op i træning og har startet et hold, der træner crossfit sammen et par gange om ugen.

”Der kommer sygeplejen også op i mig. Træningen er altid tilpasset med øvelser, der er gode for de belastningsskader, som mange af dem har,” griner hun.

Seks sommerferier om året

Privat er Sabine Reetz Andersen mor til to drenge, og i de perioder, hun er væk, står hendes kæreste for hus og børn derhjemme.

”Det møder jeg tit fordomme omkring. ”Hvordan klarer familien det så, når du er væk så længe?” vrænger hun og siger, at det ærgrer hende, når folk helt overser jobbets kæmpestore fordele.

”Hvis jeg havde et sygeplejerskejob med skiftende vagter og blev kaldt ind i tide og utide, så var jeg måske nok fysisk til stede med børnene derhjemme. Men jeg ville jo hverken være veloplagt eller fyldt med overskud. I stedet har jeg sommerferie seks gange om året. Det må da være verdens bedste arbejde.” ☺

Sabine Reetz Andersen søgte opfordret stillinger på platforme i halvandet år, før hun blev ansat. I dag er det meget lettere at finde job i den sektor, og hun ved, at de står og mangler folk på andre platforme netop nu.

var mere end bundskift fra morgen til aften,” siger hun og fortæller, at hun med jobbet på platformen føler, at hun har fået det bedste af to verdener.

”At komme offshore følte lidt som at tage en gammel handske på, der bare passer. Det har elementer, der minder om min tid i forsvaret, og indebærer samtidigt alt det ved sygeplejen, jeg virkelig godt kan lide.”

Atypisk stilling

På platformen arbejder Sabine Reetz Andersen i 12-timers vagter fra 7-19. Hun vurderer selv, at arbejdsopgaverne er fordelt på omkring 30 pct. sygepleje og 70 pct. øvrige opgaver.

A photograph of Mia Høj, a woman with long blonde hair, sitting at a table in a classroom or meeting room. She is looking towards the camera with a neutral expression. Other people are partially visible around the table, but they are out of focus. The background shows a whiteboard with some writing on it.

Mia Høj

45 år

Underviser på
Social- og Sund-
hedsskolen Fyn.

UNDERVISNING ER EN FORNEM OPGAVE

FORMIDLING. Som underviser skal man nå alle i klas-
selokalet. Det kræver en bevidst strategi, og for Mia Høj
er målet for hendes undervisning ikke kun teoretisk og
praktisk formåen. Eleverne skal også lære at føle sig tryk-
ke – og at passe på sig selv.

Tekst **MARIA KLIT** · Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

Nogle kommer direkte fra folke-
skolen, andre har været SOSU-
hjælpere i årtier. Nogle er bog-
ligt stærke, andre er ordblinde.
Når elevsammensætningen er alt andet
end homogen, hvordan underviser man så
på en måde, der appellerer til alle?

Det spørgsmål er centralt for Mia Højs
arbejde som underviser på Social- og
Sundhedsskolen Fyn.

”De unge er skarpe på velfærdstekno-
logi og IT, mens de ældre har masser af
praksis erfaring. De er vidt forskellige, og
det gælder om at udnytte deres kompe-
tencer, så de komplimenterer hinanden i
undervisningen,” siger hun.

Fra praksis til teori

Efter 13 år i psykiatrien søgte Mia Høj for

fire år siden en stilling som underviser. At
prøve kræfter med formidling var en gam-
mel drøm, og skiftet var overraskende let.

Hvordan vil du anbe- fale dit job til andre?

Man skal kunne lide den tætte elevkon-
takt og have lyst til at videreformidle
og facilitere undervisning. Man skal
være klar til at gå på kompromis med
en specialisering. Til gengæld har man
meget egenrådighed og fleksibilitet i
tilrettelæggelse af hverdagen, og man
får lov at forme en ny generation af
sundhedspersonale.

”Man skal vænne sig til at arbejde på
en ny måde og til at efterleve bekendt-
gørelser og den slags. Men der var jo
også konstante ændringer i psykiatrien
– hele tiden et nyt computersystem el-
ler en omstrukturering,” siger hun og
fortsætter:

”Man går lidt på kompromis med sin
specialisering, når man bliver underviser,
for du skal kunne spænde bredt. Til gen-
gæld får du udfordret din faglighed, og
det gør det sjovt at gå på arbejde.”

Eleverne skal lære at sige fra

Mia Højs undervisning handler både om
sygeplejeprocessen, psykiatri og metodik.
Men at lære, hvordan man passer på sig
selv, er også en del af pensum.

”Der venter eleverne en hektisk hver-
dag, så det er vigtigt at kunne sige fra,
hvis man har for mange eller for svære
opgaver på sin tallerken. Det gamle ord-
sprog er stadig sandt: Man skal passe på
sig selv, før man kan passe på andre,” si-
ger Mia Høj.

Hun forsøger at gøre undervisningen så
praksisnær og erhvervsrettet som muligt.
Hun underviser primært i psykiatri, hvor
hun har erfaringer og gode eksempler.

”Generelt forsøger vi at minimere tav-
leundervisning og powerpoint og skrue
op for simulation og øvelse. Eleverne skal
gerne have viden ind i hovedet og ud i
fingrene så at sige.”

Læring kræver tryghed

Mia Høj underviser både på EUD og EUX,
hvor de unge får en kombineret erhvervs-
og gymnasial uddannelse. Fælles for alle
studieretninger er, at et positivt lærings-
miljø er afgørende for, om eleverne lykkes
i undervisningen.

”Nogle har dårlige erfaringer fra folke-
skolen, hvor de har oplevet underviserne
som nogle, der var ude efter dem. Særligt
hvis de er ordblinde eller udfordret på an-
den vis,” fortæller Mia Høj.

”Der kan være noget, der skal repa-
reres, før de kan blive trykke i undervis-
ningssituationen. Det er en fornem opgave
at være med til at forme eleverne, og al
forskning viser, at elever, der føler, at de-
res underviser kan lide dem, lærer bedst.
Så at give dem succesoplevelser i klasse-
lokalet er en kæmpe drivkraft for mig.”

Tina Harndahl

42 år

Behandler i privat smerteklinik

Tina Harndahl smertebehandler en klient med Low Level Laser Therapy i en privat klinik i Vejle.

Hvordan vil du anbefale dit arbejdsliv til andre?

Man skal turde tage springet en gang imellem. Hvis man går rundt med en drøm om at gøre det, man brænder for, så skal man følge sin mavefølelse og ikke være bange for at tænke lidt ud af boksen.

ALTERNATIV SMERTEBEHANDLING

PRIVAT KLINIK. Tina Harndahl har i mange år arbejdet med smertepatienter i det offentlige, men nu udfører hun Low Level Laser Therapy i en privat smerteklinik i Vejle.

Tekst **MARIA KLIT** · Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

”Smertebehandling i det offentlige har tre primære løsninger: medicin, operation eller kurser i smertehåndtering, så du kan lære at leve med smerten. Medicin har typisk en masse bivirkninger, og operationer kender man ikke altid udfaldet af,” forklarer hun.

Personligt ramt

Da Tina Harndahls to børn for nogle år siden fik piskesmæld efter en busulykke, oplevede hun pludselig på nært hold, hvordan også de blev opgivet i det offentlige.

”De havde hele livet foran sig, og så blev de afsluttet til et liv med kroniske smerter. Det kunne jeg ikke acceptere,” siger hun.

I sin jagt på alternative muligheder stødt hun på behandlingen LLLT, og efter et behandlingsforløb var begge hendes børn smertefri. Det blev afgørende for hendes karrierespring.

”Der var bare noget, der sagde klik indeni mig. Jeg vidste, at dét skulle jeg også lave. Her kunne jeg gøre den forskel, jeg så gerne ville, og som var hele årsagen til,

at jeg blev sygeplejerske i første omgang,” siger hun.

Skepsis og begejstring

Behandlingen i den private smerteklinik er ikke tilgængelig i det offentlige. LLLT er anerkendt i bl.a. USA og England, men i Danmark er der endnu ikke forsket nok i behandlingen.

Blandt sine kolleger i sundhedsvæsenet har Tina Harndahl mødt både løftede øjenbryn og begejstring for sit arbejde.

”Mange synes, det er spændende. Jeg har også mange klienter med sundhedsfaglig baggrund, der sværger til LLLT. Men selvfølgelig møder man noget skepsis, når man bevæger sig ud i noget, som er lidt alternativt. Læger er generelt lidt forbeholdne,” siger hun.

Men klienternes tilbagemeldinger taler for sig selv, og det er dem, der hver dag driver værket, siger Tina Harndahl:

”Det er så meningsfuldt at se mennesker, der har haft smerter i årevis, få livsgnisten tilbage. At høre en kvinde fortælle, at hun kan vaske gulv eller gå til gymnastik for første gang i 15 år. Man bliver helt høj.”

Jeg arbejder med hele systemet: nerver, lymfesystem, led, muskulatur og trigger points,” forklarer Tina Harndahl, mens hun roligt fører laseren ned over klienten. Hun arbejder med LLLT, eller Low Level Laser Therapy, i den private smerteklinik Clinic of Life i Vejle.

Klienterne i klinikken kommer i alle aldre og fra alle fag. De fleste har lange behandlingsforløb bag sig og er opgivet af det offentlige. Tina Harndahl har arbejdet med smertepatienter i mange år, senest som sygeplejerske i kommunalt regi, hvor hun alt for ofte måtte afslutte patienter, der stadig havde ondt.

PÅ PIRATJAGT I GUINEABUGTEN

I TRØJEN. Hvert år drager omkring 40 sygeplejersker ud i verden for at assistere Forsvaret på internationale missioner. En af dem er sygeplejerske Jette Ring, som er tilknyttet Søværnet og har været udsendt otte gange siden 2009.

Tekst **MARIA KLIT** · Foto **CLAUS BECH**

Der er bælgmørkt over farvandet i Guineabugten, som den danske fregat Esbern Snare ligger i. På den lille operationsstue i bunden af skibet står kirurgholdet klar med tilbageholdt åndedræt. De aner ikke, hvad der foregår i mørket på overfladen. De ved bare, at der er skududveksling.

Ganske kort forinden er helikopteren med de danske styrker lettet for at skabe visuel kontakt til et af de piratskibe, der huserer i området, og som missionen har til formål at bekæmpe.

”Pludselig lyder det over anlægget, at der både er sårede og døde. I det øjeblik bliver der musestille. Alle holder vejret. Efter hvad der føles som en evighed, får vi at vide, at ingen af vores egne er ramt. Så drog vi alle et lettelsens suk, og så var vi ellers klar til at arbejde.”

Forfulgte en gammel drøm

54-årige Jette Ring fortæller, så man næsten er der selv. Hun er tilknyttet Søværnet med rang af kaptajnløjtnant, når hun er udsendt. Piratjagten, hun netop har beskrevet, foregik i Guineabugten i 2021, da hun var afsted på den seneste af otte missioner siden 2009.

Jette Ring er uddannet i 1994 fra Randers Sygeplejerskole og har med egne ord altid været til blå blink. Hun havde mange

år bag sig som anæstesisygeplejerske i akutfunktioner på bl.a. Rigshospitalets Traumecenter, da hun som 40-årig meldte sig til Forsvarets Sanitetskommando.

”Da min datter fyldte 18 år, gav hun mig grønt lys. Så var det tid til at forfølge en gammel drøm. Ansøgningen sendte jeg afsted i en brandert,” fortæller hun med et grin.

Travlhed kostede 10 kg

På sin første udsendelse blev Jette Ring sendt til Afghanistan for at assistere de engelske styrker i Camp Bastion. Her tilbragte hun tre måneder i det danske felt-hospital, der på daværende tidspunkt var verdens travleste traumecenter.

SYGEPLEJERSKE I FORSVARET

Når man som sygeplejerske melder sig til Forsvaret, skal man igennem en optagelsesproces. Hvis man bliver godkendt, tegner man kontrakt for fire år, og med den forpligter man sig til to missioner. Derefter er det muligt at gentegne for to eller fire år ad gangen.

På [Forsvaret.dk](https://www.forsvaret.dk) kan du læse mere om, hvordan du kan blive udsendt som sygeplejerske – søg på ”Sygeplejerske”.

Hun husker stadig lyden af helikoptere, der fløj ind og ud af basen natten lang. Hun endte med at tabe sig 10 kg, fordi der sjældent var tid til at spise, og set i bakspejlet er der ting, hun gerne ville have vidst om den militære verden, før hun tog afsted.

Da hun kom hjem, var det ikke travlheden eller de skader, hun havde behandlet i den afghanske ørken, der gav hende søvnløse nætter.

”Skaderne var bare endnu en dag på kontoret. Men det militære system og sundhedsvæsenet er to meget forskellige størrelser, og det krævede tilvænnning,” siger hun.

Systemer i karambolage

I England har man ikke anæstesisygeplejersker, så i Camp Bastion blev Jette Rings funktion i begyndelsen opfattet som en ”technician”, der kun må udføre opgaver som at klippe plaster eller trække medicin op.

I de engelske kollegers øjne havde hun ikke rang til at arbejde selvstændigt. Hun blev også overfuset af en overordnet midt i behandlingen af en patient, fordi hun var kommet til at tiltale en kvindelig major ved efternavn i stedet for rang.

”Der var en del episoder, hvor de to systemer kom i karambolage, kan man sige. Som sygeplejerske i Danmark er du ikke vant til at tænke i rang. Der handler det først og fremmest om patienten. Så bagefter gik jeg rundt med en frustration, som jeg var nødt til at få styr på,” fortæller hun.

Et par samtaler med en psykolog hjalp Jette Ring med at bearbejde oplevelsen. I dag har hun værktøjer og viden nok til at passe på sig selv, når hun er udsendt:

”Jeg forlanger at vide, præcis hvem jeg er ansat under, hvad mine ansvarsområder er og hvem, der har mig under sine vinger. Du skal vide, hvem du kan gå til, hvis der opstår problemer, og så skal du lytte til dig selv og din krop, når du er afsted. Det er det bedste råd, jeg kan give videre.”

Risiko og afskedsbreve

Gennem sin karriere i Forsvaret har Jette Ring været i Kuwait, Somalia, Afghanistan og Letland på luftbaser, felthospitaler og med skib, som hun holder mest af.

Her er der – trods de dramatiske begivenheder i Guineabugten – langt mellem

Jette Ring

54 år

Udsendt med
Forsvaret.

Jette Ring på Fregatten Esbern Snare, som hun var udsendt med i 2021. Piratskibet, de danske styrker angreb, sank. Fire pirater døde. Den sidste blev behandlet for sine skader ombord på Esbern Snarre og efterfølgende fragtet til afsoning i Danmark.

Hvordan vil du anbefale dit job til andre?

Som udsendt sygeplejerske flytter du din arbejdsplads ud i verden og får nogle helt fantastiske oplevelser med dig hjem. Du kommer til at arbejde selvstændigt i en struktur, der er anderledes end sundhedsvæsenet, og du kommer til at vokse både fagligt og menneskeligt.

”Man kender risikoen, når man tager afsted, og man gør det, fordi man ikke kan lade være. Men første gang jeg skrev brevet til min datter, tudbrølede jeg. For i virkeligheden er der jo kun én ting at sige, ikke? ”Jeg elsker dig!””

piratjagter og skududvekslinger. De fleste dage ombord går med ganske almindeligt konsultationsarbejde for skibets besætning.

”Der kan være en blindtarmsbetændelse eller én, der har fået en luge i hovedet. Det lyder grimt, men det kan næsten være lidt kedeligt, når der ikke sker noget dramatisk. Det er jo en del af årsagen til, at man vælger at tage afsted,” siger Jette Ring og understreger, at hver udsendelse har været en kæmpe oplevelse, hun ikke ville være foruden.

Det er dog ikke lønnen, der har drevet Jette Ring, og generelt savner hun bedre vilkår for sygeplejersker i trøjen. I Forsvaret

er grundlønnen ikke anciennitetsbestemt, og på opgaver mellem udsendelser får man hverken kompetence- eller vagtillæg.

”Jeg får en grundløn, der svarer til, hvad en nyuddannet får. Man skal ikke gøre det for pengene, men det burde være mere rimeligt,” siger hun.

Det er da heller ikke ufarligt at være udsendt. Derfor bliver man bedt om at skrive sin sidste vilje inden afrejse. Bankkoder, planlægningen af ens egen begravelse og afskedsbreve, der vil blive udleveret, hvis man falder i tjeneste. Det er en speciel oplevelse hver eneste gang, fortæller Jette Ring.

STATS- OG PRIVATANSATTE SYGEPLEJERSKER I TAL

Sygeplejersker ansat statsligt eller privat udgjorde tilsammen 19 pct. af det samlede antal beskæftigede sygeplejersker i 2021.

Tekst **MARIA KLIT**

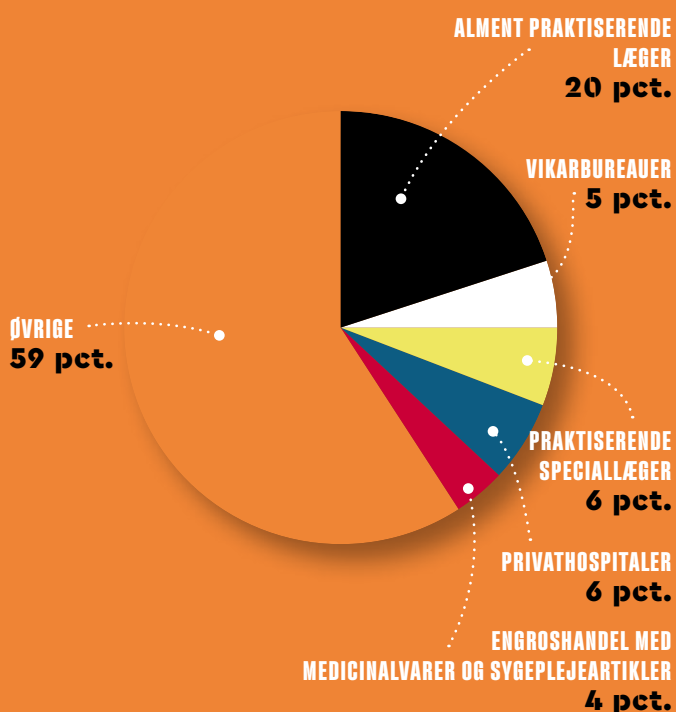
PRIVATANSATTE

16 pct. af samtlige beskæftigede sygeplejersker havde deres hovedbeskæftigelse i den private sektor i 2021. Det svarer til 12.027 sygeplejersker. Andelen har ligget stabilt siden 2009.

I den offentlige sektor er næsten alle sygeplejersker (96 pct.) beskæftiget inden for sygeplejefaget. I den private sektor gælder det kun halvdelen af sygeplejerskerne.

DE PRIVATANSATTES HOVEDBESKÆFTIGELSE 2021

Fordeling af de i alt 12.000 privatansatte sygeplejersker

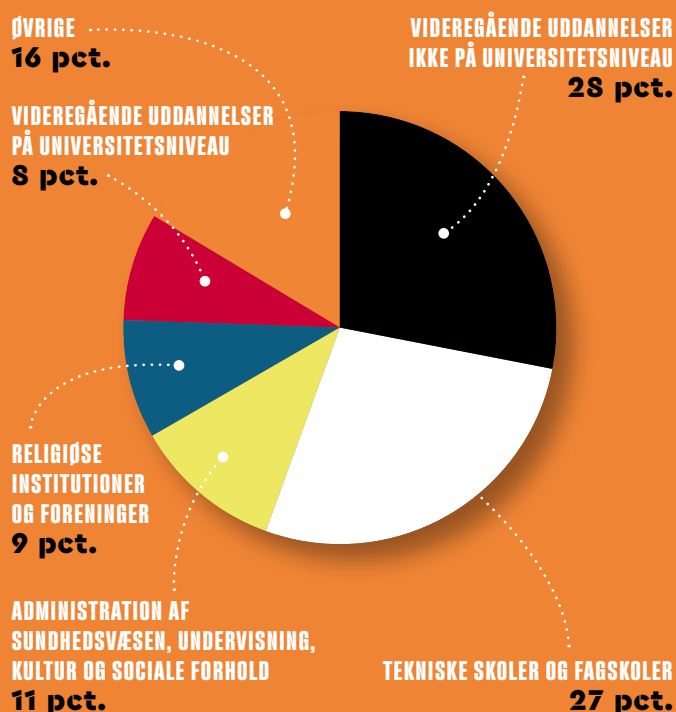
STATSANSATTE

I 2021 var 2.090 sygeplejersker statsansat. Det svarer til 3 pct. af samtlige beskæftigede sygeplejersker.

Der har været en stigning på 25 pct. i antallet af statsansatte sygeplejersker i perioden 2009-2021. Ligesom der er kommet flere beskæftigede til, er der også kommet flere statsansatte. Derfor udgør de statsansatte samme andel af de beskæftigede i perioden, ca. 3 pct.

DE STATSANSATTES HOVEDBESKÆFTIGELSE 2021

Fordeling af de i alt 2.090 statsansatte sygeplejersker

Kilde: DSR Analyse / Danmarks Statistik

Lærke Holm Sø

35 år

Ansæt som anæstesi-sygeplejerske ved privat flyselskab.

SYGEPLEJE I LUFTEN

Lærke Holm Sø har prøvet det meste. Udover at have en fast stilling som anæstesisygeplejerske og flyve ambulanceflyvninger ved siden af har hun været udsendt med Forsvaret, vikarieret som sygeplejerske i Grønland og Norge og sågar kørt tværs over USA som en del af et plejeteam for en professionel cykelrytter i Race Across America.

PÅ VINGERNE. Sygeplejerske Lærke Holm Sø er ansat af et privat flyselskab, der henter forsikringskunder hjem, når de kommer til skade i udlandet. ”Mange sygeplejersker er slet ikke klar over, at den slags jobmuligheder eksisterer,” siger hun.

Tekst **MARIA KLIT** · Foto **CLAUS BECH**

Hvor højt må man flyve med en patient, der har et hovedtraume? Hvordan påvirker trykket i luften menneskekroppen?

35-årige Lærke Holm Sø kender svarene på begge spørgsmål. Udover en fast stilling som anæstesisygeplejerske på Aalborg Sygehus flyver hun ambulanceflyvninger for et privat flyselskab, der henter forsikringskunder hjem fra udlandet, hvis de er blevet syge eller kommet til skade.

”Patienterne kan fejle hvad som helst, men især i vinterhalvåret er der travlt. Der henter vi mange hjem fra skiferie med brækkede arme eller ben,” fortæller hun.

Forberedt på det værste

På flyvningerne arbejder hun sammen med en anæstesi-læge eller endnu en anæstesisygeplejerske, afhængigt af patientens tilstand. En time før afgang mødes det sundhedsfaglige team for at forberede turen.

”Her taler vi om patientens tilstand, briefer piloterne og pakker så det udstyr, vi har brug for undervejs. Det gælder om at være forudseende og forberedt på

worst case-scenario. Man kan ikke løbe efter friske forsyninger i 10.000 meters højde,” fortæller hun.

Flyvehøjde, acceleration og lufttryk i kabinen påvirker patienten. Derfor er Lærke Holm Sø uddannet i flyfysiologi: Et kursus, man som sygeplejerske helst skal have bestået for at varetage jobbet. I luften er der ingen andre kolleger at spørge om hjælp, så det gælder om at have is i maven og styr på sin faglighed.

”Når man arbejder på den måde, så stoler man på sine evner. I teamet kender vi hinanden rigtig godt, så vi ved, hvad vi hver især står for, og hvad vi kan forvente af hinanden, når vi arbejder sammen,” siger hun.

Sjældent men ikke umuligt

Lærke Holm Sø har fløjet ambulanceflyvninger siden 2016. Hun har været afsted flere end 50 gange og har hentet patienter hjem fra bl.a. Grækenland, Portugal, England, Tyrkiet, Norge, Østrig, Frankrig og Tyskland.

Vagterne er aldrig fastlagt på forhånd, for opgaverne kommer i sagens natur lø-

bende, som forsikringskaderne opstår rundt om i verden. Hun får tilbudt turene på SMS, og så har hun selv frihed til at takke ja eller nej. Et job som hendes er sjældent, men ikke umuligt at få fat i, siger hun:

”Mit indtryk er, at mange sygeplejersker slet ikke er klar over, at den slags jobmuligheder eksisterer. De hænger ikke på træerne, men hvis man er nysgerrig og opsøgende, kan man virkelig komme vidt omkring.”

Hvordan vil du anbefale dit job til andre?

Stillinger som min er sjældne, men nærmest alt kan lade sig gøre med en sygeplejerskeuddannelse. Du kan komme steder hen og blive ansat i stillinger, du aldrig havde forestillet dig. At finde dem kræver til gengæld, at du er nysgerrig og opsøgende.

Marianne Knudsen

33 år

Fængselssygeplejerske i Assens og Odense Arrest.

VI SER MENNESKET FØR FORBRYDELSEN

KRIMINALFORSORGEN. Fængselssygeplejersker har et meningsfuldt arbejde i en udskældt sektor, siger Marianne Knudsen, der er ansat i Assens og Odense Arrest. Hendes arbejde kræver høj faglighed og ordentlighed – og evnen til at involvere sig tilpas.

Tekst **MARIA KLIT** · Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

”Når jeg møder de indsatte, så er min første opgave groft sagt at overbevise dem om, at deres liv ikke er forbi. De står midt i deres livs krise, og jeg agerer det vikarierende håb.”

I Danmark har alle ret til lige behandling, men for Marianne Knudsens patienter er vilkårene alligevel anderledes. Hun er fængselssygeplejerske i Assens og Odense Arrest, og de varetægtsfængslede indsatte adgang til lægehjælp går gennem hende.

Hver konsultation, visitation og præparat kræver en skriftlig godkendelse. Selv Panodil eller næsespray, som man ellers kan købe i ethvert supermarked.

”Al lægehjælp går gennem mig eller mine kolleger, så hvis vi ikke gør vores arbejde ordentligt, får de ikke den hjælp, de har brug for. Relationen er absolut ikke på lige vilkår, og derfor er jeg meget, meget bevidst om at være ordentlig i mit arbejde. Ordentlighed er et nøgleord.”

Mellemed i systemet

Marianne Knudsen er stolt af sit job og vil gerne tale en udskældt sektor op:

”Man hører så meget dårligt om Kriminalforsorgen, men som sygeplejersker har vi et virkelig meningsfuldt og vigtigt

Hvordan vil du anbefale dit job til andre?

Der er meget selvstændigt arbejde og fleksibilitet, og arbejdsdagene er sjældent ens. Der er lige dele somatik og psykiatri, og man skal kunne trives med varierende arbejdsopgaver. Du skal kunne arbejde i et hårdt system og kunne lide at arbejde med skæve eksistenser. Men det er et utroligt meningsfuldt arbejde, hvor du kan give noget til dem, der har meget lidt.

komplikationer, og hvor mange problemer det kan give på sigt. Den baggrundsviden har en fængselsbetjent ikke nødvendigvis, og på den måde kæmper vi en del kampe på vegne af de indsatte,” siger hun og fortsætter:

”Der har vores arbejde virkelig sin berettigelse. Når man har begået kriminalitet, skal man selvfølgelig afsone sin straf. Men man skal ikke blive syg af at komme i fængsel.”

Mere end somatisk sygepleje

Marianne Knudsens arbejde består efter egen vurdering af lige dele somatisk og psykiatrisk sygepleje. De indsatte er isoleret 23 timer i døgnet med kun én times udgang om dagen. Mange sidder under besøgs- og brevkontrol, og isolationen giver mange psykiske kvaler.

”Jeg bliver tit anmodet om konsultationer, hvor der ikke er noget galt fysisk. Måske nærmer retssagen sig, eller kæresten derhjemme er gået fra dem. Så har de brug for at snakke om det, og de kan ikke læsse af andre steder.”

De indsattes sundhedstilstand er generelt dårlig. Mange har levet hårde liv og har misbrug, abstinenser og misligholdt sygdom med sig ind i arresten. Og mange har ikke særlig god kontakt til egen krop.

”Nogle bliver paf, når jeg spørger dem, hvordan de har det. For de ved det simpelthen ikke. De er ikke vant til at forholde sig til det – og de er slet ikke vant til, at andre går op i det.”

Fordi fængsler og regioner ikke har fælles journalsystem, medicinkort eller fælles adgang til oplysninger om de indsatte helbred, kan det være et regulært detektivarbejde for Marianne Knudsen at få overblik over de indsatte helbredsstatus og forløb i forskellige dele af sundhedsvæsenet:

”Det stiller høje krav til mig og min faglighed, for jeg er nødt til at vide lidt om alting, hvis jeg skal kunne sørge for, at de får den rette hjælp. De er ikke selv opda-

teret på deres helbredstilstand, så jeg må være det for dem.”

Kunsten at involvere sig tilpas

Marianne Knudsen har altid været draget mod dem, der ikke passer ind i samfundet. De skæve eksistenser og dem, der falder mellem sprækkerne i samfundet.

I hendes fortælling er det tydeligt, at hun har stor empati for de indsatte. Hun går gerne langt for dem, og en del af arbejdsdagen kan sagtens gå med at kontakte forsorgshjem, hvis en indsat eksempelvis står til at blive løsladt til hjemløshed. Selvom det ikke indgår i hendes jobbeskrivelse.

En varetægtsfængsling kan vare alt fra få dage til flere år. Er det svært at holde den nødvendige distance og ikke blive for personligt involveret? Marianne Knudsen holder en kort pause, før hun svarer:

”Det er en kunst at involvere sig tilpas. Men professionel omsorg og overinvolvering er ikke det samme. Når jeg læser mentalundersøgelser og gennemgår den ene tragiske barndom efter den anden, så er det ikke altid overraskende, at de er endt her. Man kan godt sidde og savne, at en socialrådgiver eller klasselærer havde råbt op for længe siden. Der skal vi som samfund blive bedre til at forebygge.”

Hævn eller resocialisering?

Marianne Knudsen understreger, at en dårlig barndom ikke undskylder ens gerninger. Men det giver en baggrundsforståelse, som efter hendes mening mangler i det udbredte synspunkt, at indsatte i danske fængsler har det alt for godt. I bund og grund handler det om, hvad vi som samfund vil, når vi sætter mennesker i fængsel.

”Vil vi have hævn eller resocialisering? Hvis vi vil have mennesker, der kommer godt ud på den anden side og ikke begår ny kriminalitet, så er vi nødt til at handle derefter. Man skal mødes som et menneske for at kunne være et menneske.”

Marianne Knudsen skal bl.a. visitere og prioritere de indsatte ansøgninger ud fra travlhed, så de bliver tilset i korrekt rækkefølge, og vurdere de indsatte arbejdsduelighed, mens de er fængslet. Assens Arrest har kun plads til 27 indsatte. Det lille sygeplejekontor ligger midt inde i arresten.

arbejde i de danske fængsler,” siger hun og fortsætter:

”Ikke et ondt ord om fængselsbetjente, men vi er rundet af forskellige regimer. Kriminalforsorgen er et hårdt system, og som sygeplejersker har vi nok et mere omsorgsfuldt blik på de indsatte. Vi ser mennesket før forbrydelsen.”

Hun vurderer, at hvis det alene var op til betjente eller andre dele af systemet, ville en del af de indsatte sundhedsmæssige forespørgsler blive fejlet af bordet. Det kan f.eks. være svært at overbevise en fængselsbetjent om, at en indsat skal til tandlægen.

”Du dør ikke af ikke at komme til tandlægen her og nu. Men som sygeplejerske ved man, hvad det kan føre med sig af

• Dengang •

TJEK PÅ LASTNINGEN

”Rigtige mænd fryser ikke. De tager termoen på.”

Sloganet stammer fra en kampagne om fornuftigt undertøj, som bedriftssundhedsplejersken Inger-Lise Iversen fortæller om i *Sygeplejersken* nr. 4/1987. Blandt mange andre opgaver lærer bedriftssundhedsplejersken lastearbejderne at klæde sig ordentligt på for at forebygge de rygskader, kulden kan give. På billedet iagttager Inger-Lise Iversen, at kufferter flyttes i korrekte arbejdsstillinger i Københavns Lufthavn 1987. Det var ikke et sted, sygeplejersker pr. automatik var accepteret. De måtte skabe en troværdighed, både til dem selv og deres fag.

BRYDER TABU OM FORSTOPPELSE

Et projekt på Endoskopisk afsnit på Vejle Sygehus har hjulpet patienter med at komme deres forstoppelse til livs. Bag projektet står to sygeplejersker, Gitte Bang og Marian Pladsbjerg Knudsen, som siden januar 2021 har arbejdet med at forbedre sygeplejen til og behandlingen af obstiperede patienter. De gode resultater fører nu til åbningen af et obstipationsambulatorium.

Tekst **DIANA MAMMEN**
Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

Blodig afføring. Det kan være tegn på noget alvorligt, og derfor er mange af patienterne på Endoskopisk afsnit henvist under kræftpakken til udredning. Men gengangere blandt de patienter, der kom ind på Vejle Sygehus og fik lavet en normal koloskopi, fik sygeplejerskerne Gitte Bang og Marian Pladsbjerg Knudsen til at reflektere over, hvorfor patienterne kom igen og igen. Når nu kræftdiagnosen ikke blev stillet.

”Vi havde en oplevelse af, at patienterne genhenvises til koloskopi på samme indikation få år efter, de havde besøgt os første gang. Det fik os til at ville opnå viden om, hvor stor en del af patienterne, der var obstiperede,” forklarer Gitte Bang om de tanker, der blev startskuddet til et pilotprojekt, hvor fokus var på at hjælpe forstoppede patienter.

”En indledende undersøgelse viste, at ud af 100 patienter var 76 pct. af dem obstiperede. Med vores projekt vil vi gerne afmystificere et tabubelagt emne: Afføring og forstoppelse, så den gruppe patienter, der har det problem, kan få det bedre,” siger Gitte Bang.

Sammen med Marian Pladsbjerg Knudsen startede hun derfor op på et projekt med 15 patienter, som bl.a. skulle vurdere kvaliteten af en pjece med en plan for deres behandling med laksantia, som er medicin mod forstoppelse.

Mere livskvalitet

Udover en vurdering af informationen i pjecen skulle de 15 patienter i projektet også fortælle om deres oplevede effekt af at være startet på laksantia. Nogle udtalelser lød:

”Det bedste råd jeg har fået i 2021.”

”Jeg vidste slet ikke, hvor slemt jeg reelt havde det, før jeg oplevede, hvor godt jeg fik det efter opstart med laksantia.”

”Glad for, at der ikke skulle mere til for at få så meget mere livskvalitet.”

Begge sygeplejersker er begejstrede over, at patienterne netop oplevede så stor en positiv forskel ved at være i behandling.

”Vi ønskede lige præcis at skabe velvære for patienterne via regelmæssig afføring. Patienterne skulle opnå kompetencer og viden i anvendelsen af laksantia og andre forebyggende tiltag, så unødvendig koloskopi på samme indikation som tidligere fremadrettet kunne undgås,” fortæller Marian Pladsbjerg Knudsen.

Hun fortæller også, at man, ved at oplyse patienterne om at laksantia kan bruges livslangt, netop kan sikre, at livskvaliteten bevares resten af deres dage. Fordi man kommer patienternes forstoppelse til livs.

Det gode arbejde fortsætter

”Vi oplevede, at når patienterne fik afkræftet en cancerdiagnose, så blev der enten ikke igangsat en behandling eller ikke fulgt op på planlagt behandling med laksantia,” siger Marian Pladsbjerg Knudsen om den manglende hjælp, patienterne inden projektets igangsættelse endte med at blive ramt af.

”Projektet bekræftede os i, at vi kan gøre en stor forskel for obstiperede patienter, hvis blot de tilbydes den rette hjælp,” siger hun.

Hjælp skal alle patienter derfor nu kunne få. Projektets gode resultater gør, at afdelingen forbereder et permanent tilbud til de patienter, der er henvist til koloskopi, og som viser sig at

→
Gitte Bang og Marian Pladsbjerg Knudsen har i halvandet år arbejdet med at forbedre sygeplejen til og behandlingen af obstiperede patienter. Et pilotprojekt viser gode resultater for patientgruppen, og de to sygeplejersker er allerede i gang med at undervise kolleger og studerende på Endoskopisk afsnit i den erfaring og viden, som projektet har medført.

have godartet obstipation. Et obstipationsambulatorium, præciserer Marian Pladsbjerg Knudsen og Gitte Bang om tilbuddet.

”De patienter, der visiteres til ambulatoriet, har fået foretaget en normal koloskopi, men de har stadig en eller flere af symptomerne på at være forstoppet. I ambulatoriet kommer vi til at kunne hjælpe vores patienter ved at give dem en forståelse for tarmens funktion. Vi kan justere på planen i forhold til laksantia, indtil patienten er i mål med en tilfredsstillende tarmfunktion, og så vil vi også

kunne vedholde motivationen hos patienterne, så de fortsætter brugen af laksantia,” forklarer Gitte Bang om den hjælp, der forhåbentlig vil sikre, at mange flere patienter kommer til at få en velfungerende mave-tarmfunktion.

Sammen med Marian Pladsbjerg Knudsen og de andre sygeplejersker, der kommer til at have deres daglige gang på det snarligt åbne ambulatorium, tilbyder de en behandlingsform, således at patienterne vil opleve velvære og øget livskvalitet samt opnå læring om eget sygdomsforløb. ☺

OBSTIPATION

Symptomerne på at være forstoppet kan bl.a. være:

- Afføring tre eller færre gange pr. uge
- Unormalt meget pressen for at få tømt tarmen
- Hård, knoldet afføring
- Følelse af ufuldstændig tømning

Kilde: Gitte Bang og Marian Pladsbjerg Knudsen

SVAR PÅ

[TESTEN]

SIDE 18

1: A

2: C

3: B

4: C

5: A

6: B

7: C

8: A

Delta
Rengøring

Rengøring af lægeklinikker

Vi overholder Statens Serum Instituts anbefalede retningslinjer for rengøring i lægeklinikker.

Med høj faglighed er vores medarbejdere rustet til opgaven.

Ring eller skriv – vi er landsdækkende

Delta Rengøring
Teglvej 1
4990 Saksøbing
Tlf. 4054 6546
delta@delta-rengoering.dk
www.delta-rengoering.dk

VIL DU HJÆLPE UNGE?

BLIV FRIVILLIG

Og tal med dem, der har brug for nogen at tale med.

Læs mere på headspace.dk

headspace

- nogen at tale med

Få indflydelse i Din Sundhedsfaglige A-kasse

Medlemsdemokrati:

Tirsdag 29. november 2022 er der delegeretmøde i Din Sundhedsfaglige A-kasse. Her kan du som medlem få indflydelse på a-kassens arbejde.

Du kan:

- Stille forslag, der skal behandles af delegeretforsamlingen.
- Overvære delegeretmødet som tilhører.
- Stille op til hovedbestyrelsen, der er ansvarlig for administrationen og fastlægger de overordnede linjer.

Delegeretmøde og valg til hovedbestyrelsen

Tirsdag 29. november 2022 kl. 10.00
Kosmopol, Fiolstræde 44, 1171 Kbh K.

Læs mere og se frister for forslag og opstilling på dsa.dk/delegeretmoede.

Nuværende hovedbestyrelse:

Anni Pilgaard

(Formand), 1. Næstformand
Dansk Sygeplejeråd

Charlotte Graungaard Falkvard

(Næstformand), Formand
Radiograf Rådet

Anja Hoyer Didriksen

Kreds næstforkvinde
Dansk Sygeplejeråd
Kreds Sjælland

Hanne Krogh

Sygeplejerske

Helle Kjærager Kanstrup

Sygeplejerske

Jacob Gøtzche

Kredsnæstformand
Dansk Sygeplejeråd
Kreds Midtjylland

John Christiansen

Kredsformand
Dansk Sygeplejeråd
Kreds Syddanmark

Katja Wienmann Bramm

Næstformand
Danske Bioanalytikere

Kristina Helen Robins

Kredsformand
Dansk Sygeplejeråd
Kreds Hovedstaden

Margrethe Boel

Næstformand
Ergoterapeutforeningen

Mette Kjærulff

Fysioterapeut

Tine Nielsen

Fysioterapeut

Leif Strickertsson

(Suppleant), Sygeplejerske

Anne Theilgaard Jacobsen

(Suppleant)
Hovedbestyrelsesmedlem
Ergoterapeutforeningen

Mette Rotesan Holm

(Suppleant), Næstformand
Jordemoderforeningen

Din
Sundhedsfaglige
A-kasse

Navne

VICEDIREKTØR PÅ HERLEV OG GENTOFTE HOSPITAL

Helene Bliddal

Døssing tiltræder som ny vicedirektør på Herlev og Gentofte Hospital den 1. september.

Helene Bliddal Døssing er uddannet sygeplejerske og har en Master i Kvalitet og Ledelse (MPQM) og en Sundhedsfaglig Diplomuddannelse (SD). De seneste 1½ år har hun været konstitueret som vicedirektør i Akutberedskabet i Region Hovedstaden med ansvar for test- og vaccinationsindsatsen på covid-området.

Inden da har Helene Bliddal Døssing gennem 25 år siddet i forskellige typer stillinger i seks forskellige afdelinger på Herlev og Gentofte Hospital, herunder ca. 10 år som ledende oversygeplejerske – først tre år på Afdeling for Allergi-, Hud- og Kønssygdomme og derefter syv år på Afdeling for Hjertesygdomme.

CHEFSYGEPLEJERSKE I HJERTEAFDELINGEN, BISPEBJERG OG FREDERIKSBERG HOSPITAL

Camilla Rudolph

tiltrådte den 1. juli som ny chefsygeplejerske i Hjerterafdelingen på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital.

Camilla Rudolph kom fra en stilling på "den anden side af bordet", nemlig som områdeleder for Hjemmeplejen i Frederiksberg Kommune. Hun har desuden flere års erfaring med ledelse og indsigt i afdelingens speciale som tidligere afdelings-sygeplejerske i Hjertecentret på Rigshospitalet og på Herlev Hospital.

Hun beskriver sig selv som en uformel og lyttende leder, der er optaget af arbejdsmiljø. For som hun siger i en pressemeldelse:

"Vi skal passe på os selv og have en god balance. Så er vi også bedre til at passe på patienterne. Når vi er på arbejde, skal der være plads til at grine og rum til at være både robust og skrøbelig. Det er dér, vi udvikler os som enhed."

CHEFSYGEPLEJERSKE FOR ORTOPÆDKIRURGI, AUH

15. august 2022 starter **Barbara Smith Dyrmosé** som chefsygeplejerske på Ortopædkirurgi på Aarhus Universitetshospital. Barbara Smith Dyrmosé har de seneste seks år været afdelings-sygeplejerske (nu oversygeplejerske) på Medicinsk Sengeafsnit 1 på Regionshospitalet Horsens.

Foto LINDA HANSEN

Inden da var hun sygeplejerske på en række medicinske og kirurgiske afdelinger i Aarhus, Holstebro og Horsens, samt i Holstebro og Horsens kommuner samt assisterende områdeleder ved døgntilbuddet Vital og udviklingskonsulent i Horsens Kommune.

Barbara Smith Dyrmosé er uddannet sygeplejerske fra Sygeplejerskolen i Aarhus i 1996. Hun har en diplomuddannelse i ledelse og mangler kun de sidste fag for at færdiggøre en Master of Public Governance på Copenhagen Business School. Hun sidder i Lederforeningens bestyrelse i Dansk Sygeplejeråd.

Planlægning af uddannelse for studerende

Bogen giver et godt og samlet overblik over uddannelsens tilrettelæggelse og logik, og bevæger sig over forskellige genrer som en samtids-pædagogik om sygeplejerskeuddannelsen. Den kan læses som en studiemetodiskbog, en opslagsbog og på nogle stræk en selvhjælpsbog. Variationen gør kapitlerne relevante i forskellige dele af uddannelsen – og relevante for alle der beskæftiger sig med uddannelsen. De tre første kapitler ‘At blive sygeplejestuderende’, ‘Teoretiske studier’ og ‘Kliniske studier’ vil være yderst relevante som introduktion for studerende, men også for adjunkter, vejledere, ledere, konsulenter og andre, der er nye i pædagogisk arbejde og uddannelsesplanlægning ved sygeplejerskeuddannelsen. Kapitlerne indeholder en lang række viden om læring, den pædagogiske og didaktiske rammesætning og f.eks. den pædagogiske refleksionsmodel i praksis. Det hele garneres med studieteknikker og metoder til læring og refleksion. Nogle studerende vil have gavn af at starte her, men andre vil med rette finde det (for) vanskeligt og komplekst at forstå før senere i uddannelsen.

De tre sidste kapitler er langt mere operationelle, og kapitlet om mundtlige eksaminer og skriftlige opgaver anbefales som en god introduktion

👁️ Vi har brug for, at kommende sygeplejersker udvikler troen på egen tilstrækkelighed.

tion for både studerende og vejledere ved opstart på vejledningsforløb til en skriftlig opgave. Bogen udgør et vigtigt bidrag til sygeplejerskeuddannelsen ved at sætte fokus på at udvikle de studerendes refleksion på et pædagogisk grundlag. Refleksivitet

Eva Hoffmann, Kitt Vestergaard
(red.)

**AT STUDERE SYGEPLEJE
- find vej gennem
sygeplejerskeuddannelsen
3. udgave.**

Gads Forlag 2022
196 sider - 249,95 kr.

handler om at foretage eftertænksomme overvejelser om de fænomener, man står over for og om at være i stand til at forholde sig selv og den omgivende sociale situation til disse. Refleksiv kompetence er afgørende for at håndtere kompleksiteten i det moderne sundhedsvæsen. I kapitlerne ‘Eksamensangst og mental robusthed’ samt ‘Overgangen fra studerende til sygeplejerske – om det at blive sig selv’, kunne refleksivitet være skrevet tydeligere frem i de gode råd og øvelser. En del teknikker er hentet fra den positive psykologi, der kan forstås som et resultat af individualisering og derfor noget paradoksalt skal bidrage til at løse individualiseringens symptomer. Man kunne godt ønske sig det endnu mere præcist formidlet, at angst, tvivl, travlhed og skyld er samfundsskabte og institutionelle vilkår, som kommende sygeplejersker skal kunne håndtere. Vi har brug for, at kommende sygeplejersker udvikler troen på egen tilstrækkelighed og kan se igennem de mekanismer, som søger at placere ansvaret for systemernes utilstrækkelighed på den enkeltes skuldre. At studere sygepleje er et godt sted at starte turen op i elevatoren.

Bogen suppleres med en gratis podcast om eksamensangst med konkrete øvelser, råd og tips til at tackle og overkomme eksamensangst: gad.dk/at-studere-sygepleje-3-udg

Jesper Frederiksen, sygeplejerske, ph.d. i samfundsvidenskab, cand. pæd. i pædagogisk sociologi

Indblik i hverdagsægte dilemmaer

Anne Dorte Skovgaard
IDA OG LØVERNE
 - Det man ikke lige ser
 Skriveforlaget 2022
 86 sider - 180 kr.

Ida og løverne er noget så sjældent som en novellesamling om livet på plejehjem. Fortællinger om mennesker i den sidste del af livet og dem omkring. Bogen indeholder 16 letlæste noveller. Nogle hel korte andre længere.

Kvaliteten i novellesamlingen er en hverdagsægted, der er både rørende og lun. Et eksempel er historien om gamle Ida, der lægger navn til bogens titel. Hun sidder en morgen på sin stue og ser ud i haven. Chokeret opdager hun, at der er løver under buskene. Det tager lidt tid for nyuddannede Mette at forstå, at Ida ser nogle løver i haven, som hun ikke lige ser. Først derefter kan de få skiftet Idas våde natkjole.

Også pårørendes perspektiv og kvaler bliver behandlet, så man som læser for en stund, er i deres sted. Forfatteren er social- og sundhedsassistent. Hun ønsker med bogen at skabe faglig refleksion og eftertanke omkring praksis for dem, der arbejder på plejehjem. De delvist fiktive noveller er skrevet på baggrund af hendes erfaringer og dilemmaer og med den hensigt at minde om, at relation og omsorg er lige så vigtigt som medicin og sårpleje. Bogen egner sig til case-arbejde og faglig refleksion. Den er et kærligt lille bidrag til nuancering af debatten om forrælse på ældreområdet. Et kig ind bag facaden på plejehjemmet.

Hanne Jensen, sygeplejerske, MSA, konsulent for Sundhedsstyrelsens Videncenter for værdig ældrepleje, selvstændig i virksomheden Praksis Perspektiv

Hvis bare bogen handlede om en rugemor

Marion Thorning
RUGEMOR
 Forlaget Lind i samarbejde med Trykværket 2021
 180 sider - 199 kr.

Jeg tager en afstikker til fortiden: Thit Jensen skrev i 1912 en roman med titlen 'Hemskoer'. Marion Thorning skrev i 2021 en roman ved navn 'Rugemor'. Hvorfor er det vigtigt? Måske tidsånd. Det er op til læseren at bedømme. Jeg er bare boganmelder.

Thit Jensens bog handler om en troskyldig tjenestepige, der blev forført og svigtet. Hun fandt situationen så uoverskuelig for sit ufødte (uægte) barn, at hun valgte druknedøden.

Marion Thornings bog handler om - nej, ikke en rugemor - men om et par, der vælger egen forfængelighed frem for det kommende barns tarv.

Og ja, min anmeldelse er farvet af denne indstilling. Så nu til bogen.

Vi følger et forældrepar oplevelser gennem fertilitetsundersøgelser frem til den endelige konklusion fortalt af kvinden - med følsomhed overfor manden.

Vi får beskrevet hendes følelser i den nære omgangskreds, hvor veninder venter sig, og hvor familien undrer sig, frem til beslutningen om, at en rugemor er en del af løsningen.

Det korte af det lange er, at denne bog ikke handler om barnet, men om barnets gener.

Personligt havde jeg fundet det interessant, om romanen handlede om en rugemor, som titlen lover.

Om det er en god roman, vil jeg lade være op til kommende læsere at bedømme, men jeg anbefaler, at de læser Thit Jensens 'Hemskoer' samtidig.

Jens Bydam, sygeplejerske, cand.phil.

Kampen for at forstå det nye

ALLAN LOHMANN-OLSEN
 Psykiatrisk sygeplejerske
 og visitationschef i Region
 Hovedstadens Psykiatri

Tekst **MICHAEL HOLBEK**

HVAD LÆSER DU LIGE NU?

"Når vi ikke længere forstår verden' af Benjamin Labatut. En roman om menneskene bag nogle af de store videnskabelige gennembrud og deres kamp med selv at forstå, hvad det er, de er ved at opdage eller erkende om virkeligheden."

HVORDAN HAR DEN INSPIRERET DIG?

"Bogen indfanger den almenmenneskelige udfordring, at vi ikke forstår det nye, når vi først møder det. Det er det samme, vi står over for i psykiatrien. Vi kan iagttage nogle fænomener, men vi ved faktisk ikke, hvad det er, vi er vidner til. Vi kender ikke årsagerne og ved ikke, hvad der er "gået i stykker" eller ikke længere fungerer, som det gjorde før. Det giver plads til en masse teorier om, hvad psykiatrisk sygdom mon er for noget."

HVILKEN BOG BURDE ALLE SYGEPLEJERSKER LÆSE - OG HVORFOR?

"Jeg vil anbefale artiklen 'Effekten af psykoterapi kan være overvurderet' af Anne Ringgaard. Den redegør for manglende videnskabelig stringens i forskning vedrørende psykoterapi og kan være interessant for mange sygeplejersker."

HVILKEN BOG FIK DU ALDRIG LÆST HELT TIL ENDE?

"Der er en del bøger, jeg ikke får læst til ende. Ofte romaner, hvor personer ikke er beskrevet nuanceret nok til, at jeg kan se dem som mennesker. Senest 'The Three-Body Problem' af den kinesiske forfatter Liu Cixin."

KORT NYT OM BØGER

Podcast Vores Viden

**SEKSUEL DYSFUNKTION
Herlev og Gentofte Hospital**

13 juni, sæson 1, episode 10
Lyt på: Apple Podcasts, Spotify,
Google Podcast, Overcast, Castro,
Castbox, Podfriend

Seksuel dysfunktion påvirker livskvaliteten og muligheden for at dyrke sex. Det er et område, som typisk er svært at tale om, men som rigtig mange mænd i løbet af deres liv risikerer at stifte bekendtskab med. Lyt med og hør, hvad læger og forskere siger om omfang, konsekvenser forebyggelse og behandling.

Tobias Siiger Prentow og
Svend Aage Madsen

**GUIDE TIL FAR PÅ BARSEL
Forum for Mænds Sundhed**

Nordea-fonden 2022
26 sider, gratis på sundmand.dk

Forskningen peger på, at børn med en tæt relation til deres far er mindre tilbøjelige til alkohol- og stofmisbrug, får højere uddannelse, sjældnere begår kriminalitet og opnår positive karakteregenskaber som selvstændighed, robusthed og sociale kompetencer. Guiden er for fædre på barsel og fædre, der overvejer at tage barsel. I guiden findes råd og vejledning i forbindelse med barslen og fædres erfaringer med at være på barsel. Der kan hentes inspiration til tre gode far-bøger, man(d) kan læse eller høre under barsel: 'Far for livet - en bog til manden som far', 'Fædre - Fortællinger om at blive til som far', 'Hvad enhver far bør vide'. Og ikke mindst podcasts til

de mange gåture, hvor barnet sover: 'The FAR Side', 'Farmor', 'Far, der er noget vi skal tale om', 'Fårking Far' og 'Jeg er far'. Inspiration til aktiviteter kan desuden hentes på farforlivet.dk. Følg med i den seneste viden om mænds sundhed via sundmand.dk. Forum For Mænds Sundhed er et partnerskab af over 40 interesseorganisationer, faglige organisationer, virksomheder, patientforeninger, forskningsmiljøer, regioner, kommuner og medier, som vil forbedre mænds sundhed.

Bjarne Hastrup

SENIOR COOL

Gyldendal 2022
228 sider - 279,95

Direktør i Ældresagen, Bjarne Hastrup, har skrevet en bog målrettet "voksne mennesker" som skal forberede pensionisttilværelsen og ledere på arbejdspladsen, som ønsker at holde på seniorer.

De 10 kapitler handler om at være senior på job, plan for pension, opsparing og økonomi, overgangen fra job til pension, boligforhold, livskvalitet, familie og netværk, veje til lykke, livet med den nye teknologi og det gode liv med visioner for en tryk alderdom. Hele vejen igennem det 21. århundrede vil befolkningen opnå længere levetid med en stigende andel af ældre. Budskabet er derfor, at alle skal bidrage til at sikre værdige og meningsfulde liv, i en tid hvor alderdommen også er mulighedernes tid.

Da jeg have læst bogen, købte jeg en kontorcykel

Annie Murphy Paul

**KUNSTEN AT TÆNKE UD AF
HJERNEN**

- The Extended Mind
Content Publishing 2022
458 sider - 309,95 kr.

Bogen indledes med forord af postdoc Cecilie Møller, som trækker forskningen ind i dansk kontekst, hvor vi har pædagogiske miljøer, som vægter betydningen af krop, miljø og sociale relationer for lære- og udviklingsprocesser som en modpol til bogens antagelse om det universelt manglende fokus på krop og omgivelser. Men netop det gør bogen særlig relevant, idet vi har erfaringer at hænge pointerne op på. Når det kommer til højere læreanstalter og arbejdspladser, er der nemlig lang vej endnu.

Med solid videnskab i ryggen kortlægger Annie Murphy Paul hjerneforskernes, kognitionsforskernes og psykologers forskningsresultater i en fantastisk spændende bog om menneskelig formåen og praktikere, som formår at tænke ud af hjernen.

I kapitlet 'At tænke gennem bevægelse' hører vi om radiologerne, som bliver signifikant bedre til at identificere abnormiteter på billederne, mens de går på et løbebånd. Voksne, som ved at stå op ved et hæve-sænkebord bliver mere produktive og hvordan børn, som bevæger sig, bliver mere effektive til at tænke. Hukommelsen øges, når vi dimser med noget. Informationer huskes bedre, når vi bevæger os, samtidig med at vi indlærer dem. Ved at "spille historien" eller indøve ledsagende bevægelser - f.eks. til eksamen - husker vi bedre og mere præcist.

I kapitlet 'At tænke i naturlige omgivelser' er det tankevækkende, hvor stor indflydelse naturen og indretning af byrum har på kreativitet, arbejdshukommelsen og stress. Bymiljøer og indretning, som genskaber mønstre fra naturen, kan have lige så stor effekt. Den tid vi bruger på at undersøge små skærme, får os til at tænke småt, mens naturens enorme rækkevidde og storslåethed i form af ærefrygt skaber samhørighed og "nulstiller" hjernen.

For at tænke ud af boksen skal vi: Tænke med kroppen, tænke med omgivelserne og tænke med vores relationer. Det udfoldes i bogen med hele 106 siders kildehenvisninger, som er en fornøjelse at læse.

Maj Siercke, sygeplejerske, ph.d., fagredaktør,
Sygeplejersken og Fag & Forskning

Marie Colding
Laursen
5. semester
VIA UC Viborg

Laura Amalie Ohmann Nielsen
UC Diakonissestiftelsens
Sygeplejerske Uddannelsen
2. Semester
SYDE21

Alex Bülow,
1. semester,
Sygeplejerskeuddannelsen
KP Hillerød

Dina Helbo Bredal
4. semester
Via UC NET E20
Campus Viborg

Fra militær egensikring til sygeplejens omsorgstænkning

Jeg skal passe på mig selv for at overleve studiestart og forvirring på et højere niveau.

Den militære terminologi ”egensikring” er den cirkel på 360 grader rundt om mig selv, hvor jeg forenklet set skal have styr på mig selv og mine stumper. I en sygeplejefaglig kontekst vil det sige at være soigneret, overholde uniformsetikette, være forberedt til dagens undervisning eller klar på at løse dagens opgaver i klinikken.

Jeg skal være opmærksom på ikke at gå på kompromis med mine kerneværdier, som jeg bl.a. har fået med fra min militære uddannelse: forståelsen for fællesskabet, loyalitet over for organisationen, værdighed, selvironi og hårdførhed. Balancen mellem at gribe til intervention, modtage ordrer og bruge tid på at hjælpe andre frem for i stigende grad at være mere tilbageholdende og afventende skal læres. Kerneværdier bliver derved ikke kun noget individuelt, men også noget, der hører til professionsvalg. Det handler om, at jeg som menneske og mand skal kunne turde stå ved mig selv og være i

stand til at sige fra, når andre overtræder mine grænser, men også når noget er ved at køre af sporet. Jeg er nødt til hver dag at passe mig selv og være opmærksom på ikke at gå på kompromis med mine kerneværdier, for ellers ender jeg blot med at skulle skrubes op fra gulvet af en psykolog.

Der, hvor jeg for alvor har lært den praktiske vigtighed af at passe på mig selv, er tiden i militæret, hvor jeg har haft glæden af at lære af erfarne mennesker med en udtalt grad af selverkendelse. Livserfaring og praksiserfaring kommer ikke af at læse en bog, men bl.a. af de fejl vi begår som mennesker.

Militær praksislæring handler i høj grad om muskulær hukommelse, f.eks. hvordan et bål etableres i naturen, så det er begrænset, hvor meget det kan ses på 750 meters afstand. Muskulære hukommelsesprincipper i sygeplejestudiet kan f.eks. bruges i forhold til træning og anlæggelse af et blærekateter. Her kræver det noget andet og noget

mere, nemlig akademisk viden om anatomi og fysiologi, mikrobiologi, hygiejne, forebyggelse af infektion, ergonomi og selve sygeplejens kerne: omsorg for patienten.

I min første klinik oplevede jeg, i hvor høj grad patienter med apopleksi er ramt på egenomsorg. Det åbnede mine øjne for, hvor central en rolle hjernen spiller for kroppens funktioner, og hvor enorme mængder af ressourcer det kræver af hjælp fra andre. De mange brikker, der skal falde på plads, kræver ”forvirring på et højere niveau”, som én af mine undervisere italesatte det, hvilket i den grad opsummerer følelsen af at gå på 1. semester.

Egenomsorg har været afgørende for ikke at droppe ud af forvirringen. En teoretisk struktur for at systematisere min egenomsorgstænkning har medført faglig og filosofisk fordybelse og givet stof til eftertanke, når jeg har set mennesker, som ikke har passet på sig selv. ●

FIELD'S: DEN DAG

ALARMEN LØD

Tekst **DIANA MAMMEN** Foto **NIKOLAI LINARES**

Søndag den 3. juli blev en sorgens dag, da en gerningsmand affyrede skud i storcentret Field's i København med fatale konsekvenser. Tre dræbte. Syv ramt af skud. 20 lettere tilskadekomne. Tre skudofre blev kørt til Rigshospitalet, hvor et beredskab på 200 fagpersoner stod klar til at hjælpe. Tre sygeplejersker fortæller om minutterne og timerne efter skyderiet. Om at blive kaldt på arbejde i en krisesituation. Om at navigere i uvished, fordi man ikke har begreb om krisens omfang. Om at blive bundet sammen af en forfærdelig hændelse. Få her indblik – minut for minut – da det helt store beredskab blev rullet ud.

→
Anspændt årvågenhed
i den første fase af
redningsindsatsen.

Foto ÓLAFUR STEINAR RYE GESTSSON.
RITZAU/SCANPIX

DEN ORDLYD GØR, AT MAN FRYGTER DET VÆRSTE

Klokken 18.12

”Hvad fa'en er det,” tænker den 32-årige traumesygeplejerske Mads Hauerberg Hornskov, da hans telefon bliver ved med at vibrere i hans lomme. Da han tager den op, ser han beskeden om, at der er en beredskabssituation, og han skal svare, om han kan møde ind på TraumeCentret.

”På daværende tidspunkt ved jeg ikke, hvad der er sket i Field's. Min første umiddelbare tanke er, at en bil måske er kørt ind i en flok cykelryttere i forbindelse med Tour de France, der lige var startet den weekend i Danmark,” fortæller traumesygeplejerske Mads Hauerberg Hornskov, som melder ind, at han godt kan komme.

Han er 300 meter hjemmefra, så han skynder sig hjem efter sin cykel.

”Jeg har aldrig trådt så hårdt i pedalerne før,” mindes han sin tur fra Godthåbsvej på Frederiksberg til Rigshospitalet på Blegdamsvej på Østerbro. En tur på godt tre kilometer.

Klokken 18.32

Ved ankomst får Mads Hauerberg Hornskov hurtigt skiftet til arbejdstøj. Via nyhedssider har han også erfaret, at det drejer sig om et skyderi.

”Så jeg har en formodning om, at det her, det bliver ikke kønt,” forklarer han.

Ved en beredskabssituation får traumesygeplejersken, ligesom resten af sine kollegaer, tildelt en rolle, og en vest tilkendegiver, hvad den rolle er.

”Jeg skal gå over på et af de i alt fem traumelejer, og sammen med mit team står vi klar til at tage imod hvad end, der kommer ind. Der går et kvarters tid, så er alle tre patienter landet,” fortæller Mads Hauerberg Hornskov.

Klokken 18.40

”Jeg er med til at behandle én af dem, der er blevet skudt. For os handler det om damage control. Vi skal stabilisere patienten og gøre klar til eventuel operation. Ret

hurtigt kommer patienten videre til operationsgangen, hvor vedkommende skal opereres akut. Derefter stopper min funktion, da patienten så er ude af vores hænder,” fortæller traumesygeplejersken, som på et ur i traumecentret kan se, at der er gået et sted mellem 15 og 20 minutter, inden patienten er videre i systemet.

”Mine kollegaer er med til at behandle de to andre patienter, og alle tre patienter bliver hurtigt kørt af sted til de afdelinger, der skal fortsætte behandlingen. Så står vi lidt i en venteposition, da vi ikke kender skyderiets omfang. Kommer der kun de her tre patienter, eller kommer der flere lige om lidt,” fortæller Mads Hauerberg Hornskov om uvisheden, der fyldte hans hoved med mange tanker.

Klokken ca. 19.00

”Efter de tre patienter har forladt TraumeCentret, er der ingen, der kan give os konkrete meldinger, og man slapper ikke helt

Alarmcentralen ved Hovedstadens Beredskab modtager første opkald af mange med meldinger om skud i Field's. Mere end 550 borgere ringer 112

Hovedstadens Beredskab alarmerer politiet samt Region Hovedstaden

17.32

Københavns Politi modtager anmeldelsen om skyderiet. Der bliver sendt patruljer af sted til Field's med det samme. De er fremme efter få minutter

17.35

Beredskabet bliver alarmeret og vagtcentralens koncept for »særlige hændelser« igangsættes. Specialtjenesten bliver aktiveret

17.37-17.48

Region Hovedstadens Akutberedskab aktiverer »den store hændelse«, hvor fem hold bestående af en læge og en paramediciner i særligt sikkerhedsudstyr (se foto) fungerer under politiets kommando

Foto SCANPIX

Skyderiet i
Field's
søndag den
3. juli 2022

→
Mads Hauerberg Hornskov,
TraumeCenter, Rigshospitalet: »Vi
skal stabilisere patienten og gøre
klar til eventuel operation.«

af, før man ved, at nu bliver beredskabet afblæst. Indtil da er vi alle 110 pct. klar på at tage imod de patienter, der måtte komme. Det er frustrerende at stå i sådan en situation. For normalt er vi på forhånd godt informeret, når der sker en ulykke. Om det er et skyderi, knivstik eller andet, så får vi en melding om, hvad patienternes tilstand er inden ankomst. Her ved vi ingenting, andet end at det er et skyderi i et storcenter. Den ordlyd gør, at man frygter det værste,» fortæller Mads Hauerberg Hornskov.

Klokken 22.00

Der kommer ikke flere patienter, der har tilknytning til skyderiet i Field's, til traumecentret.

»Vi modtager sideløbende også andre patienter. Bare fordi sådan en hændelse sker, så står vi stadig parat til at tage imod, hvis andre er kommet til skade. Så det blev ikke en så ualmindelig arbejdsdag, som man havde frygtet. Der er da også sket hændelser før, hvor personer er blevet skudt og også flere end tre,» fortæller Mads Hauerberg Hornskov, der dog alligevel synes, at arbejdet søndag den 3. juli skilte sig ud.

»Det var vildt at være en del af noget så stort som beredskabet. Er du gal, der var mange mennesker. Mange flere end

normalt. Det er et kæmpe organ, der går i gang, og det var fantastisk at opleve, hvordan vi alle bare smider, hvad vi har i hænderne,» siger Mads Hauerberg Hornskov, der klokken 22 får grønt lys til at tage hjem. Kun for at være klar igen næste morgen klokken 7.30.

»Jeg blev kaldt ind på min fridag, men det var slet ikke noget, jeg skænkede en tanke. I bund og grund handler det nok om mit og mine kollegaers valg af profession. Vi vil gerne hjælpe andre mennesker. Og sker der sådan noget her, så er man nødt til at træde til.»

Region Hovedstaden sender
31 ambulancer, heraf 10
fra Region Sjælland, og 17
sygetransporter.

Hovedstadens Beredskabs
stiller med 30 køretøjer. De
første ankommer til Field's.

Den formodede gernings-
mand bliver anholdt tæt på
Field's

Vagthavende i Region Ho-
vedstadens Akutberedskab
aktiverer beredskabstrin 3

Rigshospitalet aktiverer
også beredskabstrin 3,
hvilket betyder at ca. 200
ekstra medarbejdere
møder ind for at hjælpe med
krisehåndteringen

17.46

17.48

17.50

HOLY MOLY, DET HER ER ALVORLIGT

Klokken 18.19

Charlotte Illum sidder på sin terrasse og slapper af efter et par dage i sommerhus med gode venner. I hænderne har hun sin telefon, og hun bladrer igennem diverse nyhedssider og sociale medier.

”Et sted skimter jeg lige hurtigt noget om et skyderi, så da den ansvarshavende på intensivafsnittet ringer til mig og fortæller, at hun er blevet bekendt med, at der er sket en skudepisode i Field’s, og spørger, om jeg kan møde ind, så tænker jeg: ”Holy moly, det her er alvorligt”. Der går kun et minut, så ringer den ansvarshavende forvagt på anæstesiafsnittet om, at en hændelse har fundet sted, og at beredskabet er hævet til beredskabstrin 3, og at jeg skal møde ind,” fortæller Charlotte Illum, hvis træthed med et forsvinder.

Charlotte Illum er chefsygeplejerske på Afdeling for Bedøvelse, Operation og Intensiv Behandling på Rigshospitalet. Hun skal komme på arbejde for at sikre sig, at

de på hendes afdeling er bedst muligt forberedte på at tage imod de patienter, der måtte komme.

”Jeg hopper i noget tøj og ud i bilen. Jeg bor ikke længere væk, end at jeg kan cykle, men jeg vil hurtigst muligt frem,” fortæller hun.

Klokken 18.45

Allerede i forhallen møder Charlotte Illum en masse kollegaer, der også er blevet kaldt på arbejde. Hun skynder sig op på sin afdeling.

”Der er styr på at indkalde personale. Så ved beredskabstavlen får vi på fornemteste vis dirigeret, hvilke stuer der skal gøres klar, hvor mange lejer, der skal være, samt hele tiden videreformidlet kommunikationen mellem os på afdelingen og dem på traumecentret.”

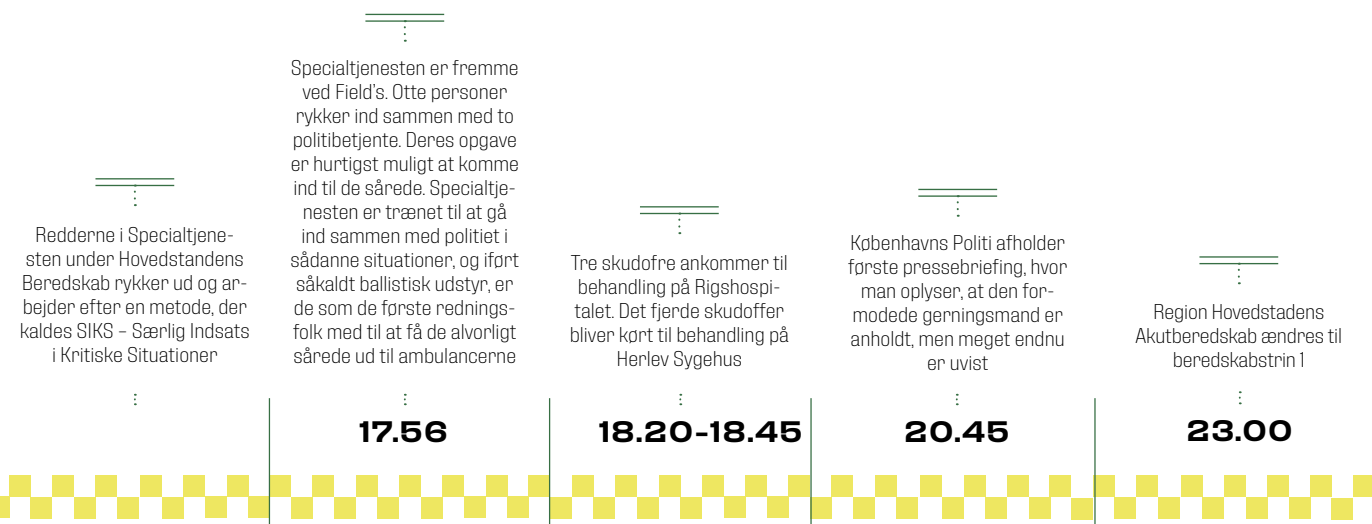
Charlotte Illum og hendes kolleger ved endnu ikke, hvor mange patienter, der vil have brug for hjælp.

”Nogle meldinger lyder, at beredskabet allerede var nedskaleret. Andre lød på, at der var mange på vej. Både ambulancer og patienter. Men vi kunne ikke gøre andet end at være bedst muligt forberedte – og så ellers bare vente.”

Som chefsygeplejerske er Charlotte Illum som udgangspunkt ikke med i den direkte patientpleje men har en ledelsesmæssig og koordinerende rolle.

”Vi får eksempelvis meldinger om, at der er børn blandt de sårede, derfor taler jeg med intensiv, så afdelingssygeplejersken i børnegruppen også bliver kaldt ind. Vi ved ikke, hvad vi kan forvente. Men vi ved bare, at vi skal have fire operationsstuer klar. Og det har vi hurtigt. Derefter holder jeg, i samarbejde med cheflægen, øje med, at tingene forløber, som de skal, og at vi hele tiden er de mennesker, vi skal være.”

Charlotte Illum præciserer, at ca. 50 personer var mødt ind på afdelingen

"Den ene patient, der kommer op til os, har pårørende, der har brug for krisehjælp, så det hjælper jeg dem til at få," siger chefsygeplejerske Charlotte Illum (tv) Rigshospitalet. Her sammen med operationssygeplejerske Anna Kleven.

på den ene side af gangen var der så mange mennesker på arbejde. På den anden side af gangen var der roligt. Men alle udfyldte deres rolle. Det kunne for nogle sagtens være at drikke en kop

for bedøvelse, operation og intensiv behandling.

Klokken ca. 19.00

To patienter har brug for at blive opereret på Charlotte Illums afdeling, der ligger i hjertecentret.

"Den ene patient, der kommer op til os, har pårørende, der har brug for krisehjælp, så det hjælper jeg dem til at få," siger chefsygeplejersken.

"Efter vi har fået patienterne op, går der stilstand i den. Vi prøvede i ny og næ at orientere os via nyhederne for at få en idé om

omfanget, men før der blev meldt noget officielt ud, kunne vi ikke gøre andet end at stå klar og vente," siger Charlotte Illum om den uvished, der herskede på hendes afdeling såvel som på resten af hospitalet.

Mellem klokken 21.30 og 22.00

"Da klokken er mellem halv ti og ti, får vi at vide, at der ikke kommer flere patienter, og at vi godt kan begynde at sende personale hjem. Aftenen er gået så sindssygt stærkt, og det var så imponerende at opleve, at selvom vi befandt os i en krisesituation, så var der faktisk ro. Det er mærkeligt, for

kaffe og vente på at skulle i gang. Jeg er så imponeret over os alle. At man smider alt, hvad man har i hænderne, for at komme og hjælpe. I sådan en situation er der jo ikke nogen, der tænker på hviletider eller fridøgn," siger Charlotte Illum, der blev på afdelingen en times tid længere.

"Så sidder vi lige i kaffestuen og sunder os. Qua min alder og erfaring bliver jeg måske ikke helt ligeså mærket af sådan en oplevelse, men derfor er det rart at tale igennem alligevel," fortæller den 55-årige chefsygeplejerske, som klokken 23 atter kørte hjem. ●

Københavns Politi afholder anden pressebriefing, hvor det kommer frem, at den formodede gerningsmand er perifært kendt af politiet

Hovedstadens Beredskab afslutter deres indsats i Field's

Københavns Politi afholder tredje pressebriefing. De fortæller, at den formodede gerningsmand er kendt i psykiatrien, og at han ved anholdelsen havde en riffel og en kniv på sig. Politiet vurderer, at der er tale om tilfældige ofre, men at der har været en vis forberedelse inden skyderiet

**Mandag
den 4. juli**

00.45

03.00

08.00

Kilder: Døgnrapport fra Hovedstadens Beredskab samt information fra Hovedstadens Beredskabs, Rigshospitalets og Københavns Politis pressemeddelelser/nyheder

←
Anna Kleven, Afdeling for Bedøvelse,
Operation og Intensiv Behandling,
Rigshospitalet.

LØB DIREKTE IND I BEREDSKABET

Klokken 18.45

Solen skinner, skoene er snøret og ruten lagt rundt om Søerne i København. Anna Kleven har fri og er ude på en løbetur, da hendes telefon ringer.

”Det er min afdelingsleder, som fortæller om et masseskyderi. Beredskabstrin 3 er aktiveret, hvor man vurderer, at over 10 personer er i livstruende tilstand. Så jeg kan godt lægge to og to sammen. Jeg skal hurtigt derind,” fortæller operations-sygeplejerske Anna Kleven, der med det samme omlægger ruten og løber hen til Rigshospitalet kun et par kilometer fra, hvor hun befinder sig.

Klokken 19.00

Da jeg møder ind på Afdeling for Bedøvelse, Operation og Intensiv Behandling, fortæller en koordinator, at tre patienter er ved at blive behandlet i TraumeCentret. Hun har også inddelt os, der er mødt ind, i teams, så vi kan tage imod de patienter, der kommer op på vores afdeling.

”Vi får meldinger om, at der muligvis er børn blandt de sårede. Så man forbereder sig på det værste. Man er i dialog

med TraumeCenter, men ingen kender endnu til omfanget,” fortæller den 28-årige sygeplejerske.

I kaffestuen er der blevet tændt for fjernsynet, så der følges med i, hvad der bliver sagt i nyhederne og på pressemødet.

”Man vil gerne vide, hvad det drejer sig om, og selvom vi får meldinger fra TraumeCentret, så ved vi kun meget lidt

om, hvad der venter os,” siger operations-sygeplejersken.

Klokken ca. 19.05

To skudofre kommer op til behandling:

”Jeg får ikke så meget at vide, andet end at jeg skal ind og hjælpe på en stue, hvor en af de to patienter allerede er ved at modtage behandling. Jeg fokuserer på det, jeg står i. Men det var en speciel situation, for man vidste ikke, hvad omfanget af skyderiet var, så man tænkte også på, hvad der foregik udenfor den her stue,” fortæller Anna Kleven, der hjalp sine kolleger – som en slags runner med at hente og pakke udstyr op – ved operationen for en thoraxkirurgisk patient med en skade i brystkassen.

”Da jeg skal ud for at hente noget, får jeg at vide, at jeg skal gå ind og hjælpe til på en anden stue. En anæstesilæge, ortopædkirurg og flere faggrupper er i gang, men min opgave var primært at assistere min thoraxkirurg,” fortæller Anna Kleven om den rolle, hun havde på operationsstuen for den anden patient:

”Patienten er i smerter, men skaden er heldigvis ikke livstruende, og efter patien-

ten er blevet behandlet, bliver vedkommende kørt over på intensivafdelingen.”

Klokken ca. 19.45

Efter Anna Kleven er færdig på operationsstuen, er der en lang periode, hvor hun og hendes kollegaer bare må vente.

”Vi sørgede for, at der var klart på operationsstuerne, hvis der skulle komme flere patienter. Vi har jo alle været usikre på, hvor mange der kom ind og skulle opereres akut,” fortæller Anna Kleven, om den situation man stod i, mens der endnu ikke var klare meldinger, om de kunne forvente at få flere patienter op på afdelingen. Anna var forberedt på at skulle være i gang hele natten.

Klokken 22.00

”Vi får at vide, at vi godt kan gå hjem ved 22-tiden. Nogle af os bliver og pakker lidt sammen, rydder op og taler ud om den meget begivenhedsrige aften. I mit halvandet år som operationssygeplejerske har jeg allerede stået i ret mange akutte situationer med voldsomme patientforløb, så på den måde var det ikke så usædvanligt. Men oplevelsen var alligevel anderledes,” fortæller Anna Kleven.

Hun synes, det var imponerende, hvor mange mennesker der så hurtigt mødte ind og var en del af det velfungerende beredskab.

”Trods situationen var der god stemning på afdelingen. Der var et godt overblik fra koordinatorens side med klare beskeder, og man var ikke et sekund i tvivl om, hvad der skulle gøres. Heller ikke i starten, hvor det jo var lidt kaotisk, fordi ingen vidste noget som helst med sikkerhed,” fortæller Anna Kleven om den oplevelse, det var at være en del af beredskabet. ●

HØJESTE BEREDSKAB: TRIN 3

Der er i alt fire beredskabstrin, hvor trin 0 er den daglige drift. På trin 1 kalder man ikke ekstra medarbejdere ind, men er ekstra opmærksom på telefon og mail m.m. På trin 2 bliver der kaldt et antal ekstra medarbejdere ind på arbejde, således at man kan modtage flere patienter end vanligt. Beredskabstrin 3 er det højeste og er det, der blev aktiveret på dagen for skyderiet i Field's. Her kaldes der et stort antal medarbejdere ind, så man kan modtage et massivt antal patienter. Kristian Andersen er overlæge og ansvarlig for beredskabet på Rigshospitalet. Han fortæller, at det er et gigantisk maskineri, der sættes i gang, når man trykker på knappen for trin 3.

Kilde: Kristian Andersen, overlæge på Rigshospitalet, Ansvar for beredskab

STEP 1

AKUT MEDICINSK KOORDINATIONS-CENTER (AMK), REGION H. KOORDINERER »HÆNDELSER«,

Herfra står man for koordineringen af hændelser, der involverer alle regionens hospitaler. Ligeledes koordineres også den præhospitale indsats med bl.a. ambulancer og akutlægebiler.

Det er den vagthavende på AMK, der orienterer hospitalerne, hvis der sker en større hændelse.

STEP 2

AKUT KOORDINATIONS CENTER (AKC) I TRAUMECENTRET PÅ RIGSHOSPITALET

Til daglig modtager AKC meldinger fra præhospitale enheder (ambulancer, lægebiler eller lægehelikoptere) om patienter, der skal modtages på Rigshospitalet.

Der er en AKC-overlæge i beredskabsvagt døgnet rundt. Modtager AKC-lægen en beredskabsmelding fra AMK, så beslutter AKC-lægen efterfølgende, hvilket beredskabstrin, der skal aktiveres. Ved beredskabshændelser varetager AKC kommunikation mellem AMK og Rigshospitalet.

STEP 3

BEREDSKABET AKTIVERES

I tilfælde af meget alvorlige hændelser er det ofte svært at få helt nøjagtige oplysninger i starten. Dette gør, at aktiveringen til dels må bero på et skøn. Essensen er, at man er nødt til at få bekræftet, at hændelsen er reel, samtidig med, at man heller ikke må vente for længe, før beredskabet aktiveres.

STEP 4

AUTOMATISK SMS- OG OPKALDSSYSTEM

AKC-lægen på Rigshospitalet aktiverer et automatisk SMS- og opkaldssystem, der sender besked ud til personale inden for forskellige faggrupper – alle tilknyttet TraumeCenter i en eller anden form: læger, sygeplejersker, portører, sekretærer, krisepsykologer, pårørende-koordinatore, kriseledelse, logistik, m.fl. Personalet bliver bedt om at bekræfte, om de kan møde på arbejde, og hvis ja, begive sig afsted så hurtigt som muligt.

STEP 5

LOKALE AFDELINGER PÅ BANEN

Samtidigt aktiveres de vagthavende på de øvrige ca. 49 lokale afdelinger på Rigshospitalet. Disse tæller bl.a. intensivafdelinger, sengeafdelinger og servicepersonale. Afdelingerne koordinerer herefter indkald af personale i egne rækker.

STEP 6

AFVENTER DE SÅREDE OG TILSKADEKOMNE

Når AKC får en melding om en beredskabshændelse, kan patienterne allerede være på vej til Rigshospitalet. Der vil fra starten være et meget stort antal opgaver, der skal løses. Det er derfor vigtigt, at de rigtige personalegrupper møder hurtigt ind og på de rigtige steder. En forudsætning for succes er også, at alle har læst og kender deres plads i den overordnede beredskabsplan og i de lokale ditto. Når Rigshospitalet går i beredskabstrin 3, er der ikke noget maksimum for, hvor mange patienter, der kan modtages.

Kirsten Stallknecht (th.) udtrykte selv, at hun røg som en skorsten. Et bevis på at hun var meget bramfri og talte ud af posen. Også om sig selv, forklarer Trine Gjesing Antvor. Billedet er fra et af hendes tidlige år som formand med besøg af tre sygeplejersker på hendes kontor i Dansk Sygeplejeråd.

Mindeudstilling:

Kirsten Stallknecht

Sygeplejerskernes jernlady

Kirsten Stallknecht er den formand for Dansk Sygeplejeråd, der har siddet længst tid på posten. Af den grund plus mange andre mindes hun i en udstilling på Dansk Sygeplejehistorisk Museum. Her bliver alle facetterne af Kirsten Stallknecht vist frem.

Tekst **DIANA MAMMEN** · Foto **DANSK SYGEPLEJEHISTORISK MUSEUM**

En god taler. Fest og farver. Styr på sine facts. En stærk politiker. Ordene om Kirsten Stallknecht er mange, og en mindeudstilling på Dansk Sygeplejehistorisk Museum sætter nu spot på kvinden, der i 28 år var formand for Dansk Sygeplejeråd. Men som også var så meget mere end det.

”Det er ikke en politisk udstilling. Udstillingen fortæller om hele Kirsten Stallknecht. Om hele mennesket. Så godt som vi nu kan i en kort udstilling, prøver vi at få vist alle facetter af hende samt alle de ting, hun var involveret i,” fortæller museumsleder Trine Gjesing Antvor.

For udover at Kirsten Stallknecht var den længst siddende formand for Dansk Sygeplejeråd og opnåede en masse under hendes formandskab, så har hun også haft et hav af andre titler.

”Hendes CV er så langt, som jeg ved ikke hvad. Og hun formåede at være både nøgtern, saglig, varm og humoristisk gennem det hele,” fortæller Trine Gjesing Antvor.

Smidt ud af sygeplejerskolen

Udstillingen om Kirsten Stallknecht starter i året 1956. Her blev hun optaget på sygeplejerskolen i Holbæk. Men i stedet for at kunne kalde sig sygeplejerske tre år senere, så blev uddannelsen forlænget med et år.

”Kirsten Stallknecht blev smidt ud af skolen i Holbæk, fordi hun havde mandebesøg på værelset. Derfor færdiggør hun først uddannelsen på Rigshospitalet i 1960, hvor hun i mellemtiden er blevet optaget og efterfølgende bliver ansat,” siger Trine Gjesing Antvor.

Udstillingen belyser herefter Kirsten Stallknechts tid som ung sygeplejerske med lederaspirationer.

”Måske netop de aspirationer var med til, at den dengang 30-årige sygeplejerske stillede op til formandskabet og blev valgt i 1968. Hun var jo relativt ung som nyvalgt formand, så hun henvendte sig til de andre ledere og kiggede dem over skulderen og lærte fra dem,” fortæller Trine Gjesing Antvor om Kirsten Stallknechts første tid som frontfigur i Dansk Sygeplejeråd.

Handlekraftig og stemningskaber

I et interview med Kirsten Stallknecht, da hun netop var blevet valgt som formand, fortalte hun, at hun slet ikke ville sidde lige så længe som sin forgænger, Maria Madsen, der i 27 år havde været Dansk

→
Portrættet af Kirsten Stallknecht udtrykker varme og beslutsomhed. Man kan se i hendes øjne, at der er spilopper, mener Trine Gjesing Antvor om billedet, der er fra et nytårsinterview fra 1978 til Sygeplejersken.

→
Da Fremskridtspartiet fremsatte et forslag, hvor man ville røre ved pensionerne for de offentligt ansatte, var Kirsten Stallknecht i en TV-Radio-debat med formanden for partiet, Mogens Glistrup. Det klarede hun så godt, at Dansk Sygeplejeråd gav hende boksehandsker som et tegn på hendes slagfærdighed. Hun hængte dem op på sit kontor, og de selvsamme handsker kommer også til at være en del af udstillingen på Dansk Sygeplejehistorisk Museum.

Sygeplejeråds formand. ”Men spørg mig igen om nogle år, så har jeg måske skiftet mening,” sagde hun også.

”Og det viste det sig jo, at hun havde. Udstillingen sætter spot på hendes 28 år som formand, hvor hun transformerede hele organisationen. Fra tanteforening til professionel fagforening, kalder vi en del af udstillingen. For det er slet ikke en fagforening, da hun træder til. Så hun gør det til en professionelt drevet fagforening, der også får strejke- og forhandlingsretten,” fortæller Trine Gjesing Antvor, som præciserer, at Kirsten Stallknecht var en dygtig og stærk politiker. ”Men på den anden side har hun også

været fest og farver. En meget varm type. Hun så det ikke som noget, der skulle være adskilt. Kirsten Stallknecht kunne godt være festlig med skør hat eller briller ved en forhandling for at løsne op, hvis det var gået i hårknode. Samtidig var hun altid nøgtern og med styr på sine facts. Men også altid god til at skabe en stemning fyldt med humor og en rar atmosfære,” siger Trine Gjesing Antvor.

Sat tydelige spor

Det var primært forskning og uddannelse, der var Kirsten Stallknechts mærkesager inden for sygeplejefaget. Hun etablerede Dansk Institut for Sundheds- og Sygeple-

Kirsten Stallknecht (1937-2021)

- 1956:** Holbæk sygeplejeskole.
- 1960:** Afsluttede uddannelsen på Rigshospitalet og ansat samme sted.
- 1965:** Afdelingssygeplejerske på Rigshospitalet.
- 1966:** Valgt ind i Dansk Sygeplejeråds repræsentantskab.
- 1968:** Valgt til formand for Dansk Sygeplejeråd.
- 1996:** Valgte at gå af som formand efter 28 år på posten.

← Kirsten Stallknecht (tv.) arbejdede for sygeplejerskers rettigheder. Særligt i tredjeverdens lande. Her ses hun i 1988 sammen med sygeplejersker fra ICN, det internationale sygeplejeråd International Council of Nurses, som hun selv var formand for i fire år (1997-2001).

← Kirsten Stallknecht på talerstolen til en af Dansk Sygeplejeråds kongresser i Falkoner Centret i København i 1976.

→ På udstillingsplakaten for udstillingen om Kirsten Stallknecht på Dansk Sygeplejehistorisk Museum, ses hun i front med det internationale symbol på sygeplejefaget, olielampen. Billedet er fra 1999, hvor ICN fejrede deres 100-års jubilæum i London.

jeforskning i 1980 og i 1990 blev sygeplejeuddannelsen forbedret ved at blive forlænget og ændret fra en lærlingeuddannelse til et studium.

”Det er primært inden for sygeplejerskernes verden, at hendes spor ses tydeligt. Også den dag i dag. Efter hendes tid som formand i DSR, var hun formand for det internationale sygeplejeråd International Council of Nurses, ligesom hun også har været formand for det nordiske og europæiske forbund samt for Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd. Men hun har også haft et væld af tillidsposter bl.a. med plads i Nationalbankens repræsen-

tantskab og i Wonderful Copenhagen,” fortæller Trine Gjesing Antvor om den betydning, Kirsten Stallknecht har haft i både danske og internationale sammenhænge, og som udstillingen på Dansk Sygeplejehistorisk Museum også belyser.

Grundlægger af museet

Udstillingen slutter af med at fortælle om Kirsten Stallknechts historieprojekt, der handlede om at formidle sygeplejen.

”Det var Kirsten Stallknecht, der fik idéen, og hun har en stor fortjeneste i, at museet overhovedet findes. Hun er museets grundlægger,” siger Trine Gjesing Antvor, og slår fast, at det ikke er, og aldrig har

været meningen at skulle være, et museum om den nu afdøde og tidligere formand.

”Men vi mindes Kirsten Stallknecht med denne udstilling, og nogle elementer skal leve videre efterfølgende i den faste udstilling. Både så man kan se, hvem grundlæggeren af museet var, men også fordi Kirsten Stallknecht, grundlægger eller ej, er en del af Dansk Sygeplejeråds og sygeplejerskernes historie,” siger museumslederen. ☉

Historiker Susanne Malchau Dietz har rådgivet om udstillingen, der kan ses fra den 8. september på Dansk Sygeplejehistorisk Museum i Kolding.

JOB

Se alle stillinger
www.job.dsr.dk

Praktiske oplysninger til annoncører

Deadline kl. 9:00 for indtastning af KURSER/MØDER/MEDDELELSER på www.dsr.dk under Information til annoncører

Nº 10 — 2022 12. august 2022	Nº 11 — 2022 2. september 2022	Nº 12 — 2022 23. september 2022
--	--	---

Vejledning ved indtastning af kurser/møder/meddelelser, kontakt redaktionen, Henrik Boesen, på tlf. 4695 4189, hbo@dsr.dk

Rådgivning og vejledning vedr. opsætning af annoncer

Media-Partners ApS · Alhøjvej 2, Stilling · 8660 Skanderborg
Tlf. 2967 1446 · Mail: marianne@media-partners.dk
www.media-partners.dk · Her kan du også rekvirere medieinformation

Indleveringsfrister for STILLINGSANNONCER til de kommende numre

Nº 10 — 2021 19. august 2022	Nº 11 — 2021 9. september 2022	Nº 12 — 2021 30. september 2022
--	--	---

Sidste frist for indlevering af materiale er kl. 10:00 hos Media-Partners ApS

Udgivelsesdatoer

Nº 10 — 2022 5-8. september 2022	Nº 11 — 2022 26.-29. sept. 2022	Nº 12 — 2022 17.-20. okt. 2022
--	---	--

NETANNONCER

Gå ind på <http://job.dsr.dk/> og indtast Quick-nummeret, så kommer du direkte ind til netannoncen, hvor du kan læse meget mere om stillingen. Netannoncer kan indtastes hele døgnet.

Quicknr. **Center for Rehabilitering og Akutpleje**
331214324 Vigerslevvej, Københavns Kommune
Sygeplejersker
Ansøgningsfrist 19. august 2022

Quicknr. **Rygårdcentret**
331237656 Gentofte
Afdelingssygeplejerske
Ansøgningsfrist 19. august 2022

Quicknr. **Center for Demens, Træning og Rådgivning**
331248925 Københavns Kommune
Socialfaglig sygeplejerske
Ansøgningsfrist 21. august 2022

Quicknr. **Lægepraksis**
331242926 Viby Sj.
Konsultationssygeplejerske
Ansøgningsfrist 22. august 2022

Quicknr. **Socialpsykiatrisk Bosted Esbernhus**
331229941 Kalundborg
Teamleder
Ansøgningsfrist 22. august 2022

Quicknr. **Hjemmepleje på landsplan**
331250698 Helsingør Kommune
Sygeplejerske
Ansøgningsfrist 24. august 2022

Quicknr. **Patientvejledningen**
331217921 Sorø, Vestsjælland
Patientvejledere
Ansøgningsfrist 28. august 2022

SENIORSAMMENSLOTNINGEN

Medlemmer, der er fyldt
55 år, er velkomne til
Seniorsammenslutningens
arrangementer

HOVEDSTADEN

Besøg i Kræmmerhuset

Kom med en eftermiddag i Kræmmerhuset eller Strangegaard, Skarpeskadevej 6 mellem Klemensker og Aarsballe. Oplev bornholmsk kunsthåndværk i en unik gammel højskole fra 1886. Højskolen ligger i en stor unik besøghave med japansk tehus m.m.

Tid og sted:

25. august 2022 kl. 14:00 - 16:00. Kræmmerhuset, Skarpeskadevej 6, 3700 Rønne

Arrangør:

Seniorer Kreds hovedstaden Bornholm

Tilmelding:

Senest 24. august 2022 kl. 12:00 til Jytte Kure, tlf. 3170 2938, mail: jytekure@gmail.com eller til Lis Andersen tlf. 3091 6246, mail: lis.a.andersen@live.dk

Pris:

40 kr. og entre 25 kr.

Seniorer i Kreds Hovedstaden Central/Vest

Vi besøger Sct. Mariæ kirke, hvor søster Benedicte fra Sct. Lioba klostret, vil fortælle os om klosterlivet. Vi vil også se og få forklaret syv store glasmosaikker i kirken af den kendte kunstner Maja Lisa Engelhardt.

Tid og sted:

5. september 2022 kl. 15:00 -

17:00. Sct. Mariæ kirke,
Jens Jessensvej 5-7,
2000 Frederiksberg

Arrangør:

Seniorsammenslutningen
Kreds Hovedstaden Central/Vest

Tilmelding:

Senest 1. september 2022 til
Birthe Kock på tlf. 2674 1105 el-
ler mail: balkock@hotmail.com

Efterårsprogram for seniorer i Hovedstaden Central/Vest 2022

5. september: Besøg "Indenfor
murene", Sct. Lobia klostret,
Frederiksberg.

3. oktober: FN's internationale
ældredag.

10. oktober: Tænk, hvis vi bliver
100 år? v/ Helen Andersen

7. november: Mig, barn af et
tvangsægteskab v/ journalist
Deniz B. Serinci

6. december: Julefrokost på
Jacobsens Restaurant,
Kultorget, København

Arrangør:

Seniorsammenslutningen
Kreds Hovedstaden Central/
Vest

Efterårsprogram for 2022 i Hovedstaden Nord

Onsdag den 7. september
fortæller fysioterapeut Anja
Reiteseder om "Vigtigheden af
motion hele livet"

Mandag den 3. oktober
afholdes FN's Internationale
ældredag.

Temaet bekendtgøres senere.
Onsdag den 2. november:

Emnet bekendtgøres senere.
Onsdag den 7. december er der
julemiddag på Skævinge Kro,
Jernbanevej 1, Skævinge.

Vi har lokalet fra kl. 12.00
- 16:00.

Arrangør:

Seniorsammenslutningen i
Kreds Hovedstaden, Nord

Vigtigheden af motion hele livet

Fysioterapeut Anje Reiteseder
fortæller om "vigtigheden af
motion hele livet"

Tid og sted:

7. september 2022 kl. 14:00 -
16:00. Rådhusstræde 29,
3400 Hillerød

Arrangør:

Seniorsammenslutningen i
Kreds Hovedstaden, Nord

Tilmelding:

Senest 1. september 2022 til
Bente Pedersen tlf. 2345 8507
eller mail: bptvingsvej@gmail.com

Pris:

30 kr. for kaffe

SJÆLLAND

Seniorsgpl. Kreds Sjælland inviteres til fællesmøde i Borup.

Landsbestyrelsens formand
Mette Bille orienterer om
landsbestyrelsens arbejde, mål-
sætning og visioner. Alle 55+
medlemmer er velkomne.

Tid og sted:

8. september 2022 kl. 13:00 -
15:00. Kreds Sjællands lokaler,
Møllevej 15, 4140 Borup

Arrangør:

Kontaktudvalget Seniorsgpl.
Roskilde - Vestsjælland - Stor-
strømmen

Tilmelding:

Senest 2. september 2022 til
dit lokale kontaktudvalg.

Roskilde: Lene Tronholm
tlf. 2091 0902,

mail: lenetronholm@live.dk

Vestsjælland: Birgit Jørgensen
tlf. 2238 0249, mail: ole-birgit@
mail.dk

Storstrømmen: Gurli Petersen
tlf. 2115 2954, mail: gurlise@
hotmail.no

Pris:

Gratis. Vi serverer kaffe og
kage. Vi vil forsøge at være
behjælpelige med at arrangere
samskørsel.

MIDTJYLLAND

Et liv med fuld musik

En underholdende dag med
Georg Danielsen. Han har sam-
mensat et program med sjove
fortællinger, musik og sange,
specifikt gamle klassikere, gen-
nem mere end 60 år og med
en række gode fællessange
hvor alle kan stemme i.

Tid og sted:

14. september 2022 kl. 14:00 -
16:00. Mønsted Kro,
Holstebrovej 205, 8800 Viborg

Arrangør:

Seniorsammenslutningen
Kreds Midtjylland - NORD

Tilmelding:

Senest 6. september 2022 til
Marie Søe Knudsen på mail:
marie@soe-knudsen.dk,
tlf. 2945 0033 eller til

Karen H. Jakobsen, mail:
kahojakobsen@gmail.com,
tlf. 2170 1484.

Pris:

65 kr. som betales på reg. og
kontonr: 7605 1476695 senest 6.
september 2022 ellers kontant
ved fremmøde.

Yderligere oplysninger:

For at kunne deltage skal man
være mindst 55 år og være
medlem af DSR.

SYDDANMARK

Invitation til foredrag om den nye Højskolesangbog

Emnet er denne gang "Foredrag
og sang omkring den nye Højsko-
lesangbog". Vi får besøg af Mette
Sanggaard Schultz fra Ollerup
Efterskole Sang og Musik.

Tid og sted:

1. september 2022 kl. 13:30 -
15:30. Odin Havnepark,
Mødecener Fabrikken,
Lumbyvej 17F, 5000 Odense C

Arrangør:

Kontaktudvalget
Seniorsammenslutningen Fyn

Tilmelding:

Senest 26. august 2022 til Inge-
lise, tlf. 5184 2275, mail: ibruhn@
hotmail.com eller Conny,
tlf. 21768818,
mail: coands@gmail.com

Yderligere oplysninger:

OBS: Odin Havnepark: Indgang
tæt ved P3, bygningsnummer 4.
Lokale fremgår af tavle ved
indgang. Du kan generelt holde
dig orienteret på: [www.dsr.dk/
senior/lokalt-i-kredsene/senior-
i-kreds-syddanmark/seniorsam-
menslutningen-fyn](http://www.dsr.dk/senior/lokalt-i-kredsene/senior-i-kreds-syddanmark/seniorsammenslutningen-fyn)

KURSER

Temadag 29. september 2022

Tema: Det gode samspil med
børn og unge på hospitalet

Tid og sted:

29. september 2022 kl. 09:00
- 16:00. Severin Kursuscenter,
Skovsvinget 25, 5500 Middelfart

Arrangør:

FS for Sygeplejersker der arbej-
der med Børn og Unge

Tilmelding:

www.dsr.dk/kurser

Pris:

1.000 kr. for medlemmer og
1.500 kr. for ikke-medlemmer

KREDSMØDER

HOVEDSTADEN

Årets pridearrangement - samtlykke, vold og sårbarhed

Bliv som sundhedspersonale
rustet til mødet med LGBT+
personer, som har været udsat
for vold og trusler.

Kom til morgenmadsarrange-
ment hvor du er velkommen til
at tage familie eller venner med.

Tid og sted:

20. august 2022 kl. 09:00 -
12:00. DSR Kreds Hovedstaden,
Frederiksborggade 15, 4 sal,
1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

[www.dsr.dk/hovedstaden/
arrangementer](http://www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer)

Palliation og rehabilitering - to sider af samme sag

Forskelle og ligheder i rehabi-
literings- og palliationsindsatsen.
Med udgangspunkt i systematiske
metoder og personcenteret
sygepleje.

Tid og sted:

19. september 2022 kl. 09:00 -
20. september 2022 kl. 15:30
DSR kreds Hovedstaden,
Frederiksborggade 15, 4 sal,
1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

[www.dsr.dk/hovedstaden/
arrangementer](http://www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer)

Temadag for medlemmer om arbejdsmiljø

Temadag med fokus på, hvor-
dan du kan være med til at
forbedre arbejdsmiljøet på din
arbejdsplads samt passe på dig
selv og hinanden.

Tid og sted:

4. oktober 2022 kl. 09:00 -
16:00. DSR Kreds Hovedstaden,
Frederiksborggade 15, 4 sal,
1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

[www.dsr.dk/hovedstaden/
arrangementer](http://www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer)

Sygeplejersker med varig begrænsning i arbejdsevnen

Du er velkommen til at deltage i mødet for at se, om det er noget for dig. Vi mødes for at have mulighed for sparring, omsorg, støtte m.m.

Tid og sted:

14. september 2022 kl. 13:00 - 15:30 eller den 13. oktober 2022 kl. 13:00 - 15:30.

DSR Kreds Hovedstaden, Frederiksborggade 15, 4 sal, 1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

Yderligere oplysninger:

www.dsr.dk/kredse/hovedstaden/oversigt/netvaerk-for-sygeplejersker-med-begraensninger-i-arbejdsevnen

Sygeplejersker med varig begrænsning i arbejdsevnen - julefrokost

Vi mødes til lidt mad, drikke og hygge og lader hverdagsudfordringerne hvile for en stund.

Tid og sted:

14. december 2022 kl. 13:00 - 15:30. DSR Kreds Hovedstaden, Frederiksborggade 15, 4 sal, 1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

Yderligere oplysninger:

www.dsr.dk/kredse/hovedstaden/oversigt/netvaerk-for-sygeplejersker-med-begraensninger-i-arbejdsevnen

Stressforløb 2022-5

Der afholdes 4 møder i forløbet, og når man tilmelder sig, tilmelder man sig alle 4 møder på én gang. Arbejdsmiljøkonsulent Karin Bloch Nielsen faciliterer forløbet.

Tid og sted:

14. oktober 2022 kl. 09:00 - 11:30. DSR Kreds Hovedstaden, Frederiksborggade 15, 4 sal, 1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

Stressforløb 2022-6

Der afholdes 4 møder i forløbet, og når man tilmelder sig, tilmelder man sig alle 4 møder på én gang. Arbejdsmiljøkonsulent Karin Bloch Nielsen faciliterer forløbet.

Tid og sted:

22. november 2022 kl. 09:00 - 11:30. DSR Kreds Hovedstaden, Frederiksborggade 15, 4 sal, 1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

Mænd og ensomhed

På Mens Day 2022 bliver mænds ensomhed belyst fra flere vinkler. Der er indlæg om, hvad ensomheden har af konsekvenser, hvordan nogle forsøger at løse problemet med mænds ensomhed, og hvordan åndelig omsorg også har en betydning.

Tid og sted:

22. november 2022 kl. 16:30 - 20:00. DSR Kreds Hovedstaden, Frederiksborggade 15, 4 sal, 1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

MEDDELELSER**Generalforsamling i FSRS**

I forbindelse med FSRS Landskonference den 19. - 21. september 2022, afholdes der ordinær generalforsamling.

Tid og sted:

19. september 2022 kl. 17:05 Comwell Middelfart, Karensmindevej 3, 5500 Middelfart

Arrangør:

Fagligt Selskab for Reumatologiske Sygeplejersker - FSRS

Yderligere oplysninger:

Forslag til punkter til dagsorden samt indstilling af kandidater til bestyrelsen sendes til Camilla Schufri Klinkby senest 14 dage før generalforsamlingen på mail: camilla.klinkby@rsyd.dk

Yderligere info:

Dagsorden kan ses på vores hjemmeside www.dsr.dk/fs/fs14

Generalforsamling i FSP

Indkaldelse til Generalforsamling for Fagligt Selskab for Palliationssygeplejersker.

Tid og sted:

22. september 2022 kl. 17:00 - 18:15. Comwell Kolding, Skovbrynet 1, 6000 Kolding

Yderligere info:

I forbindelse med FSP's Landskursus den 22.-23. september afholdes ordinær generalforsamling. Dagsorden ifølge vedtægterne. Forslag til dagsorden herunder indstilling af bestyrelsesmedlemmer, sendes til formand Lisa Lauritsen senest den 5. september 2022 på mail: lilait@rm.dk

Arrangør:

Fagligt Selskab for Palliationssygeplejersker

Yderligere oplysninger:

Læs mere på <http://dsr.dk/fs/fs34>

Generalforsamling FS-KAB

Fagligt selskab for sygeplejersker med interesse for integreret og komplementær sygepleje indkalder til generalforsamling for medlemmer. Dagsorden ifølge vedtægterne.

Bestyrelsen indstiller til at det faglige selskab opløses. Se den fulde dagsorden og vedtægter på hjemmesiden. Indkomne forslag skal være formanden i hænde senest 3 uger inden generalforsamlingen

Tid og sted

1. oktober 2022 kl. 11:00 - 12:15 Hotel Koldingfjord, Fjordvej 154, 6000 Kolding

Tilmelding:

SMS eller opringning til Bodil Lissau på tlf: 2239 2712

Generalforsamling FS Diabetessygeplejersker

Foreningens ordinære generalforsamling afholdes den 4. november 2022 kl. 16.30 - 17.30 i forbindelse med vores landskursus på Hotel Kolding Fjord. Dagsordenen findes på vores hjemmeside: www.dsr.dk/fs/fs19. Ønsker du at stille op til bestyrelsen, eller har du forslag til dagsordenspunkter kan du to måneder før meddele dette på mail: ninajoh19@gmail.com

Arrangør:

Fagligt Selskab for Diabetessygeplejersker

Fællesfonden til sygeplejersker (legat 1610)

Formål: At yde støtte til:

1. økonomisk trængende sygeplejersker.
 2. sygeplejersker til ferie-, studie- eller rekreationsophold
 3. videreuddannelse
- Find fondens fulde formål og ansøgningskema på dsr.dk/legater.

Ansøgningsperiode:

15. august - 4. september 2022.

Medlemmer, der ikke har modtaget midler fra DSR's fonde inden for de sidste 2 år, opfordres til at søge. Alle ansøgere modtager svar ca. 3 uger efter ansøgningsfristen udløb.

M.L. Jørgensen og Gunnar Hansens Fond

Længerevarende rekreation/ferie for danske sygeplejersker, der er fyldt 40 år, som står til rådighed for arbejdsmarkedet, som har været sygeplejerske siden ungdommen og som på grund af sin gerning nyder almindelig anerkendelse. Medlemmer, der ikke har modtaget midler fra DSR's fonde inden for de sidste 2 år, opfordres til at søge. Ansøgning sker elektronisk på www.dsr.dk/legater. Fonden kan søges indtil 4. september 2022.

Sygeplejerskernes uddannelses- og forskningsfond (1528)

Fondens formål er at yde forsknings- og/eller uddannelsesstøtte til sygeplejersker og sygeplejerskestuderende, der er medlemmer af Dansk Sygeplejeråd. Medlemmer, der ikke har modtaget midler fra Dansk Sygeplejeråds fonde inden for de sidste 2 år, opfordres til at søge. Ansøgning sker elektronisk på: www.dsr.dk/legater. Ansøgningsperioden er 15. august - 4. september 2022. Alle ansøgere modtager svar ca. 3 uger efter ansøgningsfristens udløb.

Datoer for generalforsamlinger 2022 i kredse og i Lederforeningen

Kreds	Dato	Kl.	Sted	Frist for fremsendelse af forslag
Midtjylland	Onsdag den 26. oktober 2022	Kl. 18:00	Tinghallen Tingvej 2c 8800 Viborg	15. september 2022 Forslag sendes pr. mail til: midtjylland@dsr.dk
Sjælland	Torsdag den 27. oktober 2022	Kl. 16:30 Oplæg v/Emma Holten vedr. ligeløn og værdisætning af omsorgsfagene på dagsordenen - herefter generalforsamling	DGI-Huset Solbakkevej 42 4760 Vordingborg	19. september 2022
Hovedstaden	Torsdag den 27. oktober 2022	Kl. 17:00 - 22:00 Kl. 20:30 - 21:30 Oplæg v/Emma Holten vedr. ligeløn og værdisætning af omsorgsfagene på dagsordenen.	DGI-Byens Konferencecenter, Tietgensgade 65, 1704 København V (med livestransmission til medlemmerne på Bornholm).	9. september 2022. Forslag sendes pr. mail til: hovedstaden@dsr.dk
Syddanmark	Torsdag den 27. oktober 2022	Kl. 18:00 -? (22:00)	Messe C Vestre Ringvej 101 7000 Fredericia	Primo oktober
Nordjylland	Mandag den 31. oktober 2022	Kl. 17:30	Aalborg Kongres & Kultur Center	2. oktober 2022
Lederforeningen	Onsdag den 26. oktober 2022	Kl. 17:00	Scandic Sydhavnen	12. oktober 2022

Konsultationssygeplejerske til lægepraksis

Ønsker du mere arbejdsglæde? Og måske nedsat tid?

Erfaren sygeplejerske søges til Lægehuset i Viby Sj. syd for Roskilde, med opstart 1/10-22.

Arbejdstiden er 4-5 dage om ugen 24-30 timer, efter aftale og kvalifikationer.

Lægehuset i Viby Sj. er en mindre familie lægepraksis med to deltids læger, en sygeplejerske (dig?) og en lægesekretær, samt uddannelseslæger. Vi sætter en ære i at give vores patienter en god behandling med baggrund i faglighed og omsorg for den enkelte. Vi har formået at indrette os således, at arbejdsglæden blomstrer, selv på de travle dage. Vi har søde loyale patienter, ofte flere generationer af samme familie.

Vi forventer, at du er fagligt nysgerrig, dygtig, reflekterende og interesseret i at udvikle din egen og vores faglighed i praksis.

Du arbejder selvstændigt og kan skabe ro og tryghed i en konsultation med patienten. Du er god til og trives i et tæt samarbejde med din sekretær kollega og læge kollegerne.

Er det dig? så er vi klar til at byde dig velkommen på holdet og give dig mulighed for at være fast sygeplejerske for vores patienter. Du vil få mange varierende arbejdsopgaver og efterhånden vil du lære patienterne at kende. Du vil få dine egne forløb med patienter med kroniske sygdomme som f.eks KOL og diabetes, i tæt samarbejde med lægerne og sekretæren.

Vi gør et stort arbejde for at alle trives og har mulighed for at udvikle sig. Vi vægter uddannelsen af læger og personale højt og vi prioriterer tid til en hyggelig (og ofte sjov) fælles frokost.

Ansøgningsfrist senest d. 22/8, pr. mail til evabj@dadlnet.dk

Hent hjælp til karrieren

Savner du inspiration til karrieremuligheder, hjælp til jobsøgningen eller gode ideer til kompetenceudvikling?

Læs mere på www.dsr.dk/karriere

JEG TØR GÅ IND I DET SVÆRE RUM

Fortalt til **LAURA ELISABETH LIND**
Foto **MIKKEL BERG PEDERSEN**

ULLA SCHMIDT NIELSEN,
61 år

Nyt job: August 2021 i virksomheden Børnesygepleje, hvor sygeplejersker yder pleje til børn efter visitering fra kommune og region. Hun hjælper en 13-årig dreng med cerebral parese, der bor med sin familie i Silkeborg Kommune.

Kom fra: 14 år som sygeplejerske i lægepraksis - i Holstebro og senest et år i et vikariat i Videbæk. Før det bl.a. medicinsk afdeling på Herning Sygehus og et psykiatrisk bosted i Vildbjerg.

skrevet terminalt til hjemmet. Han havde dog andre planer, og nu er han ikke terminal mere. Men han er multihandicappet, får epileptiske anfald, har ikke et sprog, får sondemad og hjælp til alt. Vi er den personlige plejer og sygeplejerske for ham, og han bliver overvåget hele tiden, for han skal have hjælp til skabe frie luftveje.

Vi kommer i et hjem med fuld gang i familielivet, og hvis han har en god time, så er han hos familien - uden os. Vi er på hans værelse, hvor der er en god blanding af ilt, sug, plakater på væggene, lift og legetøj. Der er også et badevæ-

relse tilknyttet. Det er vores sted, og vi træder ikke ind i privaten, medmindre vi bliver bedt om det. Det er dem, der ned i mindste detalje træffer beslutninger som, hvornår sondemaden skal øges, og om der skal gives medicin ved krampeanfald.

Det er et rigtig dejligt job, og Mads er en charmebøf, der sender de kærligste smil. Før jeg sendte en uopfordret ansøgning, overvejede jeg meget det her med, at jeg er alene uden kolleger. Dem møder jeg kun i 10 minutter ved vagtskiftet og kommunikerer med dem og cheferne på Teams eller over telefon.

Der er ikke mulighed for at kalde på lægen eller en kollega længere nede ad gangen, når der er akutte situationer. Så jobbet kræver meget erfaring. Det er også en fordel, at vi er i et team af kompetente kolleger. Vi skal ikke lære nye op, som man skal på hospitalet, men kan bruge al vores tid på Mads. Det nære har altid interesseret mig, så da jeg hørte, at han har været terminal, skræmte det mig ikke. Jeg har selv mistet min første mand for mange år siden og en datter. Hun var født handicappet og blev kun fem måneder. Så jeg har en naturlig tilgang til det palliative, et hjerte for det nære, og jeg tør gå ind i det rum, hvor det er svært at være.”

Jeg havde brug for at få mere ro på. Jeg har arbejdet flere steder, hvor jeg har følt mig presset, hvor jeg ikke har haft tid til at gøre tingene færdig. Der kan også være travlt her, men jeg bliver ikke afbrudt. Der er kun Mads.

Mads har cerebral parese i sværeste grad, og det hele foregår i hans tempo ud fra den dagsorden, han og hans forældre sætter. Så der er masser af tid til fordybelse. Og det var det, jeg søgte efter. Så da min kollega fortalte om Børnesygepleje, var jeg ikke i tvivl om, at det var noget for mig. Det passede godt til min livssituation og alder, hvor jeg gerne vil have mere ro på arbejdsfronten.

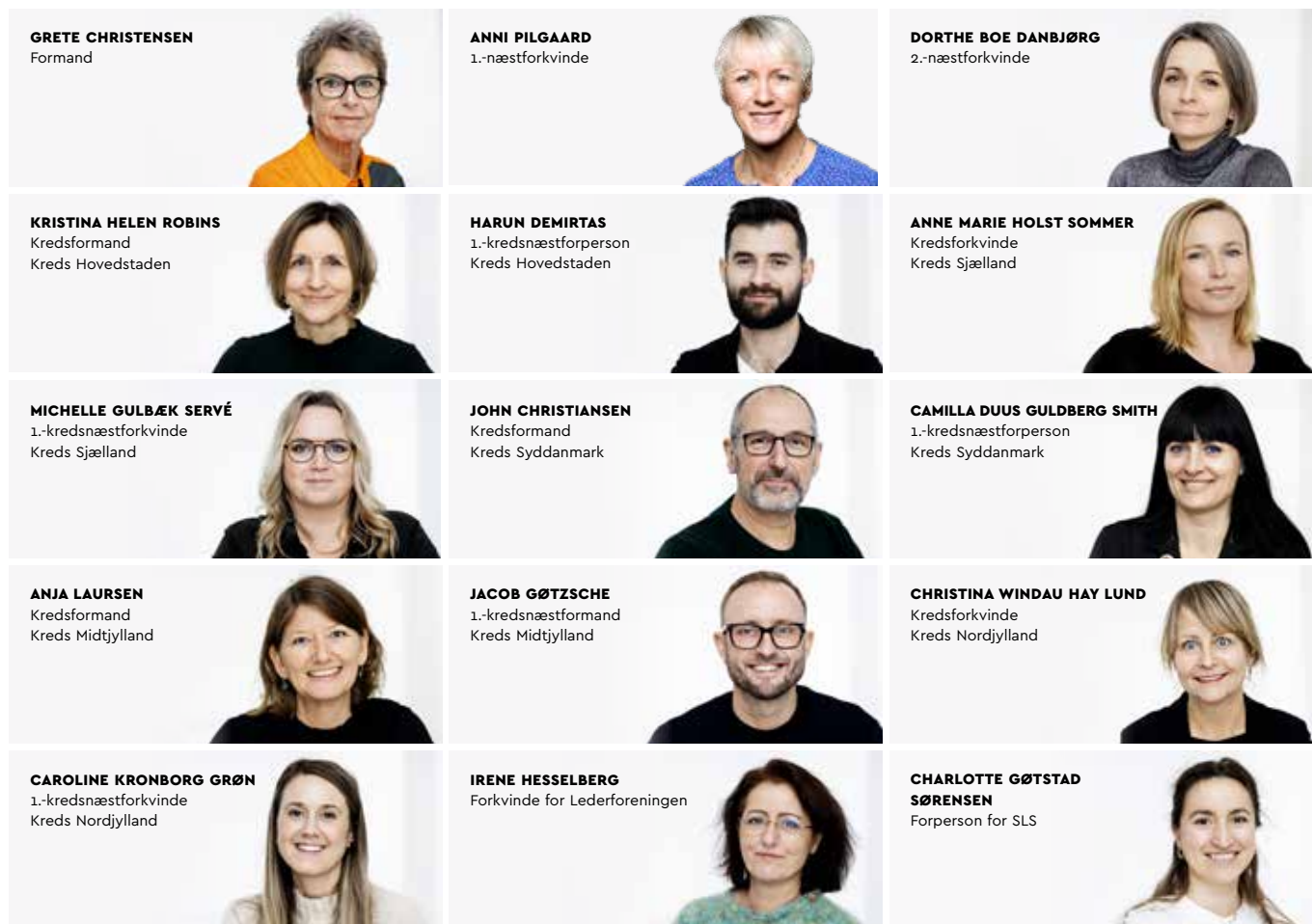
Jeg er fastansat, og vi er et team på syv sygeplejersker, der har 12 timers-vagter her hos Mads. Så jeg arbejder skiftevis to og tre dage om ugen. Før jeg startede, blev Mads akut syg og indlagt med palliativ behandling. Han blev ud-

SAVNER DU INSPIRATION TIL KARRIEREN?

Hent råd og vejledning om karriere og job-søgning på dsr.dk Som medlem kan du booke tid til personlig sparring om jobsøgning, efter- og videreuddannelse eller karriere-muligheder.

Læs mere på dsr.dk/job-og-karriere

DANSK SYGEPLEJERÅD HOVEDBESTYRELSE

DANSK SYGEPLEJERÅD CENTRALT

Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 3315 1555
Fax: 3315 2455
www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man - tors 9.00 - 16.00
Fre 9.00 - 15.00

**Lederforeningen
Dansk Sygeplejeråd**
Sekretariatschef
Jonna Søegaard
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 3900
www.dsr.dk/lederfor-
eningen
lederforeningen@dsr.dk

**Sygeplejestuderendes
Landssammenslutning**
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 4234
www.dsr.dk/sls
sls@dsr.dk

Sygeplejeetisk Råd
Formand
Anne Bendix Andersen
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
www.sygeplejeetiskraad.dk

KREDS HOVEDSTADEN

Kredschef
Luisa Gorgone

Frederiksborggade 15, 4.
1360 København K
Telefon: 7021 1662
Fax: 7021 1663
www.dsr.dk/hovedstaden
hovedstaden@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man, tirs, tors, fre
9.00 - 14.00
Ons 13.00 - 16.00

Lokalkontor
Store Torv 11, 1.
3700 Rønne
Telefon: 7021 1662
Fax: 5695 3812

Åbningstid
Man 12.00 - 15.00
Tirs 9.00 - 12.00
Tors 12.00 - 16.00
Se også dsr.dk/bornholm

Hjemmesiden indeholder
individuelle kontaktop-
lysninger på kredsens
medarbejdere og for-
mandskab.

KREDS SJÆLLAND

Kredschef
Mads Hylgaard

Møllevej 15
4140 Borup
Telefon: 7021 1664
Fax: 7021 1665
www.dsr.dk/sjaelland
sjælland@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Telefontid
Man, ons 9.00 - 14.00
Tirs, tors 13.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

Fremmøde
Man, tirs, ons 8.30 - 15.30
Tors 12.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

KREDS SYDDANMARK

Kredschef
Puk-Maria Holmgaard

Vejlevej 121, 2.
7000 Fredericia
Telefon: 7021 1668
www.dsr.dk/syddanmark
syddanmark@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, ons, fre
8.30 - 13.00
Tors 13.00 - 16.00

KREDS MIDTJYLLAND

Kredschef
Lotte Niebur

Marienlystvej 14, Virklund
8600 Silkeborg
Telefon: 4695 4600
www.dsr.dk/midtjylland
midtjylland@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, tors
10.00 - 15.00
Ons 13.00 - 15.00
Fre 10.00 - 12.30

Lokale kontorer
Stationsvej 8a
7500 Holstebro
Åbent efter forudgående
aftale.

EcoPark
Bautavej 1A
8210 Aarhus V
Åbent efter forudgående
aftale.

KREDS NORDJYLLAND

Kredschef
Anne Pors Eriksen

Sofiendalsvej 3
9200 Aalborg SV
Telefon: 4695 4850
Fax: 9634 1426
www.dsr.dk/nordjylland
nordjylland@dsr.dk

Kontorets åbningstider
Man - ons 9.00 - 15.00
Tors 13.00 - 16.00
Fre 09.00 - 12.00

Sygeplejerske - ønsker du attraktiv løn og frihed?

Vi har job til dig som intensivsygeplejerske og sygeplejerske i hele Norge. Hos os får du fleksibilitet og du har indflydelse på, hvor og hvornår du vil og kan arbejde. Vi tilbyder dig en attraktiv og konkurrencedygtigt løn, og vi betaler bolig og rejse. Du vil få en kontaktperson, som er sygeplejerske, og som klarer det praktiske.

Dedicare er Norges største vikarbureau indenfor det sundhedsfaglige område.